

Epistula i ad Corinthios

Τοῦ ἁγίου Κλήμεντος
τοῦ Ῥώμης ἐπισκόπου
ἐπιστολή πρὸς Κορινθίους Α΄.
Ἐκ προσώπου τῆς Ῥωμαίων Ἐκκλησίας γραφεῖσα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Ἡ ἐκκλησία τοῦ θεοῦ ἡ παροικοῦσα Ῥώμην τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ παροικούσῃ Κόρινθον, κλητοῖς ἡγιασμένοις ἐν θελήματι θεοῦ διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ παντοκράτορος θεοῦ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ πληθυνθείη.

Διὰ τὰς αἰφνιδίους καὶ ἐπαλλήλους γενομένας ἡμῖν συμφορὰς καὶ περιπτώσεις βράδιον νομίζομεν ἐπιστροφὴν πεποιῆσθαι περὶ τῶν ἐπιζητούμενων παρ' ὑμῖν πραγμάτων, ἀγαπητοί, τῆς τε ἀλλοτρίας καὶ ξένης τοῖς ἐκλεκτοῖς τοῦ θεοῦ μιαιῶς καὶ ἀνοσίῳ στάσεως, ἣν ὀλίγα πρόσωπα προπετῆ καὶ αὐθάδη ὑπάρχοντα εἰς τοσοῦτον ἀπονοίας ἐξέκαυσαν, ὥστε τὸ σεμνὸν καὶ περιβόητον καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἀξιαγάπητον ὄνομα ὑμῶν μέγਾਲως βλασφημηθῆναι.

Τίς γὰρ παρεπιδημήσας πρὸς ὑμᾶς τὴν πανάρετον καὶ βεβαίαν ὑμῶν πίστιν οὐκ ἔδοκίμασεν; τὴν τε σὺφρονα καὶ ἐπιεικὴ ἐν Χριστῷ εὐσέβειαν οὐκ ἔθαύμασεν; καὶ τὸ μελαγοπρεπὲς τῆς φιλοξενίας ὑμῶν ἦθος οὐκ ἐκήρυξεν; καὶ τὴν τελείαν καὶ ἀσφαλὴ γνῶσιν οὐκ ἐμακάρισεν;

Ἀπροσωπο-

λήμπτως γὰρ πάντα ἐποιεῖτε καὶ ἐν τοῖς νομίμοις τοῦ θεοῦ ἐπορεύεσθε, ὑποτασσόμενοι τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ τιμὴν τὴν καθήκουσαν ἀπονέμοντες τοῖς παρ' ὑμῖν πρεσβυτέροις· νέοις τε μέτρια καὶ σεμνὰ νοεῖν ἐπετρέπετε· γυναῖξιν τε ἐν ἀμώμῳ καὶ σεμνῇ καὶ ἀγνῇ συνειδήσει πάντα ἐπιτελεῖν παρηγγέλλετε, στεργούσας καθηκόντως τοὺς ἄνδρας ἑαυτῶν· ἐν τῷ κανόνι τῆς ὑποταγῆς ὑπαρχούσας τὰ κατὰ τὸν οἶκον σεμνῶς οἰκουργεῖν ἐδιδάσκετε, πάνυ σωφρονούσας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Πάντες τε ἐταπεινοφρονεῖτε μηδὲν ἀλαζονευόμενοι, ὑποτασσόμενοι μᾶλλον ἢ ὑποτάσσοντες, ἡδιδόντες ἢ λαμβάνοντες. Τοῖς ἐφοδίοις τοῦ Χριστοῦ ἀρκούμενοι καὶ προσέχοντες τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐπιμελῶς ἐνεστερνισμένοι ἥτε τοῖς σπλάγχνοις, καὶ τὰ παθήματα αὐτοῦ ἦν πρὸ ὀφθαλμῶν ὑμῶν.

Οὕτως εἰρήνη βαθεῖα καὶ λιπαρὰ ἐδέδοτο πᾶσιν καὶ ἀκόρεστος πόθος εἰς ἀγαθοποιΐαν, καὶ πλήρης πνεύματος ἁγίου ἔκχυσις ἐπὶ πάντας ἐγένετο·

μεστοί τε όσιας
βουλῆς ἐν ἀγαθῇ προθυμία μετ' εὐσεβοῦς πεποιθήσεως ἐξετεί-
νετε τὰς χεῖρας ὑμῶν πρὸς τὸν παντοκράτορα θεόν, ἰκετεύοντες
αὐτὸν ἴλεων γενέσθαι, εἴ τι ἄκοντες ἡμάρτετε.

Ἄγων

ἦν ὑμῖν ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς ὑπὲρ πάσης τῆς ἀδελφότητος,
εἰς τὸ σώζεσθαι μετ' ἐλέους καὶ συνειδήσεως τὸν ἀριθμὸν τῶν
ἐκλεκτῶν αὐτοῦ.

Εἰλικρινεῖς καὶ ἀκέραιοι ἦτε καὶ ἀμνησί-
κακοὶ εἰς ἀλλήλους.

Πᾶσα στάσις καὶ πᾶν σχίσμα
βδελυκτὸν ἦν ὑμῖν. Ἐπὶ τοῖς παραπτώμασιν τῶν πλησίον
ἐπενθεῖτε· τὰ ὑστερήματα αὐτῶν ἴδια ἐκρίνετε.

Ἄμετα-

μέλητοι ἦτε ἐπὶ πάσῃ ἀγαθοποιίᾳ, «ἔτοιμοὶ εἰς πᾶν ἔργον
ἀγαθόν».

Τῇ παναρέτῳ καὶ σεβασμίῳ πολιτεία κεκοσ-
μημένοι πάντα ἐν τῷ φόβῳ αὐτοῦ ἐπετελεῖτε· τὰ προστάγ-
ματα καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ κυρίου ἐπὶ τὰ πλάτη τῆς
καρδίας ὑμῶν ἐγγέγραπτο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Πᾶσα δόξα καὶ πλατυσμὸς ἐδόθη ὑμῖν, καὶ ἐπετε-
λέσθη τὸ γεγραμμένον· «Ἐφαγεν καὶ ἔπιεν, καὶ ἐπλατύνθη
καὶ ἐπαχύνθη, καὶ ἀπελάκτισεν ὁ ἡγαπημένος.»

Ἐκ

τούτου ζῆλος καὶ φθόνος, ἔρις καὶ στάσις, διωγμὸς καὶ ἀκατα-
στασία, πόλεμος καὶ αἰχμαλωσία.

Οὕτως ἐπηγέρθησαν

«οἱ ἄτιμοι ἐπὶ τοὺς ἐντίμους», οἱ ἄδοξοι ἐπὶ τοὺς ἐνδόξους,
οἱ ἄφρονες ἐπὶ τοὺς φρονίμους, οἱ νέοι ἐπὶ τοὺς πρεσβυτέρους.
Διὰ τοῦτο πόρρω ἄπεστιν ἡ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη, ἐν
τῷ ἀπολιπεῖν ἕκαστον τὸν φόβον τοῦ θεοῦ καὶ ἐν τῇ πίστει
αὐτοῦ ἀμβλυωπῆσαι, μηδὲ ἐν τοῖς νομίμοις τῶν προσταγμά-
των αὐτοῦ πορεύεσθαι μηδὲ πολιτεύεσθαι κατὰ τὸ καθῆκον
τῷ Χριστῷ, ἀλλὰ ἕκαστον βαδίζειν κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς
καρδίας αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς, ζῆλον ἄδικον καὶ ἀσεβῆ ἀνειλη-
φότας, δι' οὗ καὶ «θάνατος εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Γέγραπται γὰρ οὕτως· «Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας
ἦνεγκεν Κάιν ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς θυσίαν τῷ θεῷ, καὶ
Ἄβελ ἦνεγκεν καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῶν πρωτοτόκων τῶν προβάτων
καὶ ἀπὸ τῶν στεάτων αὐτῶν.

Καὶ ἐπεῖδεν ὁ θεὸς ἐπὶ

Ἄβελ καὶ ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ, ἐπὶ δὲ Κάιν καὶ ἐπὶ ταῖς
θυσίαις αὐτοῦ οὐ προσέσχεν.

Καὶ ἐλυπήθη Κάιν λίαν, καὶ

συνέπεσεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.
Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς
Καῖν· Ἰνατί περίλυπος ἐγένου, καὶ ἵνατί συνέπεσεν τὸ πρόσω-
πόν σου; Οὐκ, ἐὰν ὀρθῶς προσενέγκῃς, ὀρθῶς δὲ μὴ διέλης,
ἡμαρτες;
Ἐσύχασον· πρὸς σὲ ἡ ἀποστροφή αὐτοῦ, καὶ
σὺ ἄρξεις αὐτοῦ.
Καὶ εἶπεν Καῖν πρὸς Ἄβελ τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ· Διέλθωμεν εἰς τὸ πεδῖον. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι
αὐτοὺς ἐν τῷ πεδίῳ ἀνέστη Καῖν ἐπὶ Ἄβελ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν.»
Ἵρατε, ἀδελφοί, ζήλος καὶ
φθόνος ἀδελφοκτονίαν κατειργάσατο.
Διὰ ζήλος ὁ πατὴρ
ἡμῶν Ἰακώβ ἀπέδρα ἀπὸ προσώπου Ἡσαῦ τοῦ ἀδελφοῦ
αὐτοῦ.
Ζήλος ἐποίησεν Ἰωσήφ μέχρι θανάτου διωχθῆναι
καὶ μέχρι δουλείας εἰσελθεῖν.
Ζήλος φυγεῖν ἠνάγκασεν
Μωϋσῆν ἀπὸ προσώπου Φαραῶ βασιλέως Αἰγύπτου ἐν τῷ
ἀκοῦσαι αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὁμοφύλου· «Τίς σε κατέστησεν
κριτὴν ἢ δικαστὴν ἐφ' ἡμῶν; μὴ ἀνελεῖν μέ σοι θέλεις, ὃν
τρόπον ἀνεῖλες ἐχθρὸς τὸν Αἰγύπτιον;»
Διὰ ζήλος
Ἰακώβ καὶ Μαριάμ ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἠύλισθησαν.
Ζήλος Δαθὰν καὶ Ἀβειρῶν ζώντας κατήγαγεν εἰς ἄδου
διὰ τὸ στασιάσαι αὐτοὺς πρὸς τὸν θεράποντα τοῦ θεοῦ
Μωϋσῆν.
Διὰ ζήλος Δαυὶδ φθόνον ἔσχεν οὐ μόνον ὑπὸ
τῶν ἀλλοφύλων, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ Σαουλ βασιλέως Ἰσραὴλ
ἐδιώχθη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Ἄλλ' ἵνα τῶν ἀρχαίων ὑποδειγμάτων παυσώμεθα,
ἔλθωμεν ἐπὶ τοὺς ἔγγιστα γενομένους ἀθλητάς· λάβωμεν τῆς
γενεᾶς ἡμῶν τὰ γενναῖα ὑποδείγματα.
Διὰ ζήλον καὶ
φθόνον οἱ μέγιστοι καὶ δικαιοτάτοι στῦλοι ἐδιώχθησαν καὶ
ἕως θανάτου ἤθλησαν.
Λάβωμεν πρὸ ὀφθαλμῶν ἡμῶν
τοὺς ἀγαθοὺς ἀποστόλους·
Πέτρον, ὃς διὰ ζήλον ἄδικον
οὐχ ἓνα οὐδὲ δύο, ἀλλὰ πλείονας ὑπήνεγκεν πόνους καὶ οὕτω
μαρτυρήσας ἐπορεύθη εἰς τὸν ὀφειλόμενον τόπον τῆς δόξης.
Διὰ ζήλον καὶ ἔριν Παῦλος ὑπομονῆς βραβεῖον ἔδειξεν·
ἐπτάκις δεσμὰ φορέσας, φυγαδευθεὶς, λιθασθεὶς, κήρυξ
γενόμενος ἐν τε τῇ ἀνατολῇ καὶ ἐν τῇ δύσει τὸ γενναῖον τῆς
πίστεως αὐτοῦ κλέος ἔλαβεν·

δικαιοσύνην διδάξας ὅλον
τὸν κόσμον καὶ ἐπὶ τὸ τέλος τῆς δύσεως ἔλθων καὶ μαρτυ-
ρήσας ἐπὶ τῶν ἡγουμένων, οὕτως ἀπηλλάγη τοῦ κόσμου καὶ
εἰς τὸν ἅγιον τόπον ἐπορεύθη, ὁπομονῆς γενόμενος μέγιστος
ὑπογραμμός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ΄.

Τούτοις τοῖς ἀνδράσιν ὁσίως πολιτευσαμένοις συνη-
θροίσθη πολὺ πλῆθος ἐκλεκτῶν, οἵτινες πολλαῖς αἰκίαις καὶ
βασάνοις διὰ ζῆλος παθόντες ὑπόδειγμα κάλλιστον ἐγένοντο
ἐν ἡμῖν.

Διὰ ζῆλος διωχθεῖσαι γυναῖκες Δαναΐδες καὶ
Δίρκαι αἰκίσματα δεινὰ καὶ ἀνόσια παθοῦσαι ἐπὶ τὸν τῆς
πίστεως βέβαιον δρόμον κατήνησαν καὶ ἔλαβον γέρας γεν-
ναῖον αἰ ἄσθενεῖς τῷ σώματι.

Ζῆλος ἀπηλλοτρίωσεν
γαμετὰς ἀνδρῶν καὶ ἠλλοίωσεν τὸ ἠθὲν ὑπὸ τοῦ πατρὸς
ἡμῶν Ἀδάμ· «Τοῦτο νῦν ὁστοῦν ἐκ τῶν ὀστέων μου καὶ
σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός μου.»

Ζῆλος καὶ ἔρις πόλεις
μεγάλας κατέστρεψεν καὶ ἔθνη μεγάλα ἐξερίζωσεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

Ταῦτα, ἀγαπητοί, οὐ μόνον ὑμᾶς νουθετοῦντες ἐπι-
στέλλομεν, ἀλλὰ καὶ ἑαυτοὺς ὑπομιμνήσκοντες· ἐν γὰρ τῷ
αὐτῷ ἐσμέν σκάμματι, καὶ ὁ αὐτὸς ἡμῖν ἄγων ἐπίκειται.
Διὸ ἀπολίπωμεν τὰς κενὰς καὶ ματαίας φροντίδας καὶ
ἔλθωμεν ἐπὶ τὸν εὐκλεῆ καὶ σεμνὸν τῆς παραδόσεως ἡμῶν
κανόνα

καὶ ἴδωμεν, τί καλὸν καὶ τί τερπνὸν καὶ τί προσ-
δεκτὸν ἐνώπιον τοῦ ποιήσαντος ἡμᾶς.

Ἀτενίσωμεν εἰς τὸ
αἶμα τοῦ Χριστοῦ καὶ γινώμεν, ὡς ἔστιν τίμιον τῷ πατρὶ
αὐτοῦ, ὅτι διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐκχυθὲν παντὶ τῷ
κόσμῳ μετανοίας χάριν ἐπήνεγκεν.

Διέλθωμεν εἰς τὰς γενεὰς πάσας καὶ καταμάθωμεν, ὅτι
ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ μετανοίας τόπον ἔδωκεν ὁ δεσπότης τοῖς
βουλομένοις ἐπιστραφῆναι ἐπ' αὐτόν.

Νῶε ἐκήρυξεν
μετάνοιαν καὶ οἱ ὑπακούσαντες ἐσώθησαν.

Ἰωνᾶς Νινευί-
ταις καταστροφὴν ἐκήρυξεν· οἱ δὲ μετανοήσαντες ἐπὶ τοῖς
ἁμαρτήμασιν αὐτῶν ἐξιλάσαντο τὸν θεὸν ἰκετεύσαντες καὶ
ἔλαβον σωτηρίαν, καίπερ ἀλλότριον τοῦ θεοῦ ὄντες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄.

Οἱ λειτουργοὶ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ διὰ πνεύματος

ἀγίου περὶ μετανοίας ἐλάλησαν
καὶ αὐτὸς δὲ ὁ δεσπότης
τῶν ἀπάντων περὶ μετανοίας ἐλάλησεν μετὰ ὄρκου· «Ζῶ
γὰρ ἐγώ, λέγει κύριος, οὐ βούλομαι τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτω-
λοῦ ὡς τὴν μετάνοιαν», προστιθεὶς καὶ γνώμην ἀγαθὴν·
«Μετανοήσατε, οἶκος Ἰσραὴλ, ἀπὸ τῆς ἀνομίας ὑμῶν·
εἶπον τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ μου· Ἐὰν ὣσιν αἱ ἁμαρτίαι ὑμῶν
ἀπὸ τῆς γῆς ἕως τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐὰν ὣσιν πυρρότεροι κόκκου
καὶ μελανώτεροι σάκκου, καὶ ἐπιστραφήτε πρὸς μὲ ἐξ ὅλης
τῆς καρδίας καὶ εἶπητε· Πάτερ, ἐπακούσομαι ὑμῶν ὡς λαοῦ
ἀγίου.»

Καὶ ἐν ἑτέρῳ τόπῳ λέγει οὕτως· «Λούσασθε
καὶ καθαροὶ γένεσθε, ἀφέλεσθε τὰς πονηρίας ἀπὸ τῶν ψυχῶν
ὑμῶν ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν μου· παύσασθε ἀπὸ τῶν πονη-
ριῶν ὑμῶν, μάθετε καλὸν ποιεῖν, ἐκζητήσατε κρίσιν, ὕσασθε
ἀδικούμενον, κρίνατε ὀρφανῶ καὶ δικαιώσατε χήρα, καὶ
δεῦτε καὶ διελεγχθῶμεν, λέγει κύριος· καὶ ἐὰν ὣσιν αἱ ἁμαρ-
τίαι ὑμῶν ὡς φοινικοῦν, ὡς χιόνα λευκανῶ, ἐὰν δὲ ὣσιν ὡς
κόκκινον, ὡς ἔριον λευκανῶ, καὶ ἐὰν θέλητε καὶ εἰσακούσητέ
μου, τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς φάγεσθε· ἐὰν δὲ μὴ θέλητε μηδὲ
εἰσακούσητέ μου, μάχαιρα ὑμᾶς κατέδεται· τὸ γὰρ στόμα
κυρίου ἐλάλησεν ταῦτα.»

Πάντας οὖν τοὺς ἀγαπητοὺς
αὐτοῦ βουλόμενος μετανοίας μετασχεῖν ἐστήριξεν τῷ παντο-
κρατορικῷ βουλήματι αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Διὸ ὑπακούσωμεν τῇ μεγαλοπρεπεῖ καὶ ἐνδόξῳ
βουλήσει αὐτοῦ, καὶ ἰκέται γενόμενοι τοῦ ἐλέους καὶ τῆς
χρηστότητος αὐτοῦ προσπέσωμεν καὶ ἐπιστρέψωμεν ἐπὶ τοὺς
οἰκτιρμοὺς αὐτοῦ, ἀπολιπόντες τὴν ματαιοπονίαν τὴν τε ἔριν
καὶ τὸ εἰς θάνατον ἄγον ζῆλος.

Ἄτενίσωμεν εἰς τοὺς
τελείως λειτουργήσαντας τῇ μεγαλοπρεπεῖ δόξῃ αὐτοῦ.

Λάβωμεν Ἐνώχ, ὃς ἐν ὑπακοῇ δίκαιος εὐρέθεις μετε-
τέθη, καὶ οὐχ εὐρέθη αὐτοῦ θάνατος.

Νῶε πιστὸς
εὐρέθεις διὰ τῆς λειτουργίας αὐτοῦ παλιγγενεσίαν κόσμῳ
ἐκήρυξεν, καὶ διέσωσεν δι' αὐτοῦ ὁ δεσπότης τὰ εἰσελθόντα
ἐν ὁμονοίᾳ ζῶα εἰς τὴν κιβωτόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

Ἄβραάμ, ὁ φίλος προσαγορευθεὶς, πιστὸς εὐρέθη
ἐν τῷ αὐτὸν ὑπήκοον γενέσθαι τοῖς ἡμασιν τοῦ θεοῦ.
Οὗτος δι' ὑπακοῆς ἐξῆλθεν ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῆς
συγγενείας αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὅπως
γῆν ὀλίγην καὶ συγγένειαν ἀσθενῆ καὶ οἶκον μικρὸν καταλιπὼν
κληρονομήσῃ τὰς ἐπαγγελίας τοῦ θεοῦ. Λέγει γὰρ αὐτῷ·

«Ἐπελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου εἰς τὴν γῆν, ἣν ἄν σοι δείξω· καὶ ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα καὶ εὐλογήσω σε καὶ μεγαλυνῶ τὸ ὄνομά σου, καὶ ἔσῃ εὐλογημένος· καὶ εὐλογήσω τοὺς εὐλογοῦντάς σε καὶ καταράσομαι τοὺς καταρωμένους σε, καὶ εὐλογηθήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς.»

Καὶ πάλιν ἐν

τῷ διαχωρισθῆναι αὐτὸν ἀπὸ Λὼτ εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός· «Ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς σου ἴδε ἀπὸ τοῦ τόπου, οὗ νῦν σὺ εἶ, πρὸς βορρᾶν καὶ λίβα καὶ ἀνατολὰς καὶ θάλασσαν· ὅτι πᾶσαν τὴν γῆν, ἣν σὺ ὄρας, σοὶ δώσω αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματί σου ἕως αἰῶνος.

Καὶ ποιήσω τὸ σπέρμα σου ὡς τὴν ἄμμον τῆς γῆς· εἰ δύνатаί τις ἐξαριθμηθῆσαι τὴν ἄμμον τῆς γῆς, καὶ τὸ σπέρμα σου ἐξαριθμηθήσεται.»

Καὶ πάλιν λέγει·

«Ἐξήγαγεν ὁ θεὸς τὸν Ἀβραάμ καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀνάβλεψον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἀρίθμησον τοὺς ἀστέρας, εἰ δυνησῇ ἐξαριθμηθῆσαι αὐτούς· οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου. Ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραάμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.»
Διὰ πίστιν καὶ φιλοξενίαν ἐδόθη αὐτῷ υἱὸς ἐν γήρᾳ, καὶ δι' ὑπακοῆς προσήνεγκεν αὐτὸν θυσίαν τῷ θεῷ πρὸς ἐν τῶν ὁρέων ὧν ἔδειξεν αὐτῷ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄.

Διὰ φιλοξενίαν καὶ εὐσέβειαν Λὼτ ἐσώθη ἐκ Σοδόμων, τῆς περιχώρου πάσης κριθείσης διὰ πυρὸς καὶ θείου, πρόδηλον ποιήσας ὁ δεσπότης ὅτι τοὺς ἐλπίζοντας ἐπ' αὐτὸν οὐκ ἐγκαταλείπει, τοὺς δὲ ἑτεροκλινεῖς ὑπάρχοντας εἰς κόλασιν καὶ αἰκισμὸν τίθησιν.

Συνεξεληθούσης γὰρ αὐτῷ

τῆς γυναικὸς ἑτερογνώμονος ὑπαρχούσης καὶ οὐκ ἐν ὁμοσίᾳ, εἰς τοῦτο σημεῖον ἐτέθη, ὥστε γενέσθαι αὐτὴν στήλην ἀλὸς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, εἰς τὸ γνωστὸν εἶναι πᾶσιν ὅτι οἱ δίψυχοι καὶ οἱ διστάζοντες περὶ τῆς τοῦ θεοῦ δυνάμεως εἰς κρίμα καὶ εἰς σημείωσιν πάσαις ταῖς γενεαῖς γίνονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ΄.

Διὰ πίστιν καὶ φιλοξενίαν ἐσώθη Ῥαὰβ ἡ πόρνη.

Ἐκπεμφθέντων γὰρ ὑπὸ Ἰησοῦ τοῦ τοῦ Ναυῆ κατασκοπῶν εἰς τὴν Ἰεριχὼ ἔγνω ὁ βασιλεὺς τῆς γῆς ὅτι ἦκασιν κατασκοπεῦσαι τὴν χώραν αὐτῶν, καὶ ἐξέπεμψεν ἄνδρας τοὺς συλλημψομένους αὐτούς, ὅπως συλλημφθέντες θανατωθῶσιν.

Ἡ

οὖν φιλόξενος Ῥαὰβ εἰσδεξαμένη αὐτούς ἔκρυψεν εἰς τὸ ὑπερῶον ὑπὸ τὴν λινοκαλάμην.

Ἐπισταθέντων δὲ τῶν

παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ λεγόντων· Ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ἔβη οὗτος ἄνθρωπος, ὅτι ἔκρυψε αὐτοὺς ἡ πόρνη Ῥαὰβ ὑπὸ τὴν λινοκαλάμην.

κατάσκοποι τῆς γῆς ἡμῶν· ἐξάγαγε αὐτούς, ὁ γὰρ βασιλεὺς οὕτως κελεύει, ἢ δὲ ἀπεκρίθη· Ἐίσῃλθον μὲν οἱ ἄνδρες, οὐς ζητεῖτε, πρὸς μέ, ἀλλ' εὐθέως ἀπῆλθον καὶ πορεύονται τῇ ὁδῷ, ὑποδεικνύουσα αὐτοῖς ἐναλλάξ.

Καὶ εἶπεν πρὸς

τοὺς ἄνδρας· Ἐγὼ γινώσκω ἐγὼ ὅτι κύριος ὁ θεὸς παραδίδωσιν ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην· ὁ γὰρ φόβος καὶ ὁ τρόμος ὑμῶν ἐπέπεσεν τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν. Ὡς ἐὰν οὖν γένηται λαβεῖν αὐτήν ὑμᾶς, διασώσατέ με καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου'.

Καὶ εἶπαν αὐτῇ· Ἔσται οὕτως, ὡς ἐλάλησας ἡμῖν. Ὡς ἐὰν οὖν γνῶς παραγινόμενους ἡμᾶς, συνάξεις πάντας τοὺς σοὺς ὑπὸ τὸ στέγος σου, καὶ διασωθήσονται· ὅσοι γὰρ ἐὰν εὐρεθῶσιν ἔξω τῆς οἰκίας, ἀπολοῦνται.'

Καὶ προσέ-

θεντο αὐτῇ δοῦναι σημεῖον, ὅπως ἐκκρεμάσῃ ἐκ τοῦ οἴκου αὐτῆς κόκκινον, πρόδηλον ποιοῦντες ὅτι διὰ τοῦ αἵματος τοῦ κυρίου λύτρωσις ἔσται πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν καὶ ἐλπίζουσιν ἐπὶ τὸν θεόν.

Ὅρατε, ἀγαπητοί, ὅτι οὐ μόνον πίστις, ἀλλὰ καὶ προφητεία ἐν τῇ γυναικὶ γέγονεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Ταπεινοφρονήσωμεν οὖν, ἀδελφοί, ἀποθέμενοι πᾶσαν ἀλαζονείαν καὶ τύφος καὶ ἀφροσύνην καὶ ὄργας, καὶ ποιήσωμεν τὸ γεγραμμένον· λέγει γὰρ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· «Μὴ καυχάσθω ὁ σοφὸς ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ μηδὲ ὁ ἰσχυρὸς ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ μηδὲ ὁ πλούσιος ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ, ἀλλ' ὁ καυχώμενος ἐν κυρίῳ καυχάσθω, τοῦ ἐκζητεῖν αὐτὸν καὶ ποιεῖν κρίμα καὶ δικαιοσύνην· μάλιστα μεμνημένοι τῶν λόγων τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, οὐς ἐλάλησεν διδασκῶν ἐπιείκειαν καὶ μακροθυμίαν·

Οὕτως γὰρ εἶπεν· «Ἐλεᾶτε,

ἵνα ἐλεηθῆτε· ἀφίετε, ἵνα ἀφεθῇ ὑμῖν· ὡς ποιεῖτε, οὕτω ποιηθήσεται ὑμῖν· ὡς δίδοτε, οὕτως δοθήσεται ὑμῖν· ὡς κρίνετε, οὕτως κριθήσεσθε· ὡς χρηστεύεσθε, οὕτως χρηστευθήσεται ὑμῖν· ὡς μέτρω μετρεῖτε, ἐν αὐτῷ μετρηθήσεται ὑμῖν.»

Ταύτη τῇ ἐντολῇ καὶ τοῖς παραγγέλμασιν τούτοις στηρίζωμεν ἑαυτοὺς εἰς τὸ πορεύεσθαι ὑπηκόους ὄντας τοῖς ἀγιοπρεπέσι λόγοις αὐτοῦ, ταπεινοφρονοῦντες· φησὶν γὰρ ὁ ἅγιος λόγος·

«Ἐπὶ τίνα ἐπιβλέψω, ἀλλ' ἢ ἐπὶ τὸν

πρᾶϋν καὶ ἡσύχιον καὶ τρέμοντά μου τὰ λόγια;»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Δίκαιον οὖν καὶ ὄσιον, ἄνδρες ἀδελφοί, ὑπηκόους ἡμᾶς μᾶλλον γενέσθαι τῷ θεῷ ἢ τοῖς ἐν ἀλαζονείᾳ καὶ ἀκατα-

στασία μουσεροῦ ζήλους ἀρχηγοῖς ἐξακολουθεῖν.

Βλάβην

γὰρ οὐ τὴν τυχοῦσαν, μάλλον δὲ κίνδυνον ὑποίσομεν μέγαν, ἔαν ἰψοκινδύνως ἐπιδῶμεν ἑαυτοὺς τοῖς θελήμασιν τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες ἐξακοντίζουσιν εἰς ἕριν καὶ στάσεις, εἰς τὸ ἀπαλλοτριῶσαι ἡμᾶς τοῦ καλῶς ἔχοντος.

Χρηστευσώ-

μεθα ἑαυτοῖς κατὰ τὴν εὐσπλαγχνίαν καὶ γλυκύτητα τοῦ ποιήσαντος ἡμᾶς.

Γέγραπται γάρ· «Χρηστοὶ ἔσονται οἰκίητορες γῆς, ἄκακοι δὲ ὑπολειφθήσονται ἐπ' αὐτῆς· οἱ δὲ παρανομοῦντες ἐξολεθρευθήσονται ἀπ' αὐτῆς.»

Καὶ

πάλιν λέγει· «Εἶδον τὸν ἀσεβῆ ὑπερυψούμενον καὶ ἐπαιρόμενον ὡς τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου· καὶ παρήλθον, καὶ ἰδοῦ, οὐκ ἦν, καὶ ἐξεζήτησα τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ οὐχ εὔρον. Φύλασσε ἀκακίαν καὶ ἴδε εὐθύτητα, ὅτι ἐστὶν ἐγκατάλειμμα ἀνθρώπων εἰρηνικῶ.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ΄.

Τοῖνυν κολληθῶμεν τοῖς μετ' εὐσεβείας εἰρηνεύουσιν, καὶ μὴ τοῖς μετ' ὑποκρίσεως βουλομένοις εἰρήνην. Λέγει γάρ που· «Οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χεῖλεσίν με τιμᾶ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἄπεστιν ἀπ' ἐμοῦ.»

Καὶ πάλιν·

«Τῷ στόματι αὐτῶν εὐλογοῦσαν, τῇ δὲ καρδίᾳ αὐτῶν κατηρῶντο.»

Καὶ πάλιν λέγει· «Ἠγάπησαν αὐτὸν τῷ στόματι αὐτῶν καὶ τῇ γλώσσει αὐτῶν ἐψεύσαντο αὐτόν, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν οὐκ εὐθεῖα μετ' αὐτοῦ, οὐδὲ ἐπιστώθησαν ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ.»

Διὰ τοῦτο «ἄλαλα γενηθήτω τὰ χεῖλη τὰ δόλια τὰ λαλοῦντα κατὰ τοῦ δικαίου ἀνομίαν».

Καὶ πάλιν· «Ἐξολεθρεύσαι κύριος πάντα τὰ χεῖλη τὰ δόλια, γλώσσαν μεγαλορήμονα, τοὺς εἰπόντας· Τὴν γλώσσαν ἡμῶν μεγαλυνοῦμεν, τὰ χεῖλη ἡμῶν παρ' ἡμῖν ἐστίν· τίς ἡμῶν κύριός ἐστιν;

Ἐκ τῆς ταλαιπωρίας τῶν πτωχῶν καὶ τοῦ στεναγμοῦ τῶν πενήτων νῦν ἀναστήσομαι, λέγει κύριος· θήσομαι ἐν σωτηρίῳ, παρρησιάσομαι ἐν αὐτῷ.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣ΄.

Ταπεινοφρονούντων γάρ ἐστὶν ὁ Χριστός, οὐκ ἐπαιρομένων ἐπὶ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ.

Τὸ σκῆπτρον τῆς μεγαλωσύνης τοῦ θεοῦ, ὁ κύριος Ἰησοῦς Χριστός, οὐκ ἤλθεν

ἐν κόμπῳ ἀλαζονείας οὐδὲ ὑπερηφανίας, καίπερ δυνάμενος,
ἀλλὰ ταπεινοφρονῶν, καθὼς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον περὶ αὐτοῦ
ἐλάλησεν· φησὶν γάρ·

«Κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ
ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίων κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη; Ἀνηγγείλαμεν
ἐναντίον αὐτοῦ, ὡς παιδίον, ὡς ρίζα ἐν γῆ διψώση· οὐκ ἔστιν
αὐτῷ εἶδος οὐδὲ δόξα, καὶ εἶδομεν αὐτόν, καὶ οὐκ εἶχεν εἶδος
οὐδὲ κάλλος, ἀλλὰ τὸ εἶδος αὐτοῦ ἄτιμον, ἐκλείπον παρὰ τὸ
εἶδος τῶν ἀνθρώπων· ἄνθρωπος ἐν πληγῇ ὣν καὶ πόνῳ καὶ
εἰδῶς φέρειν μαλακίαν, ὅτι ἀπέστραπται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ,
ἠτιμάσθη καὶ οὐκ ἐλογίσθη.

Οὗτος τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν
φέρει καὶ περὶ ἡμῶν ὀδυνᾶται, καὶ ἡμεῖς ἐλογισάμεθα αὐτόν
εἶναι ἐν πόνῳ καὶ ἐν πληγῇ καὶ ἐν κακώσει.

Αὐτὸς δὲ
ἐτραυματίσθη διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ μεμαλάκισται διὰ
τὰς ἀνομίας ἡμῶν· παιδεία εἰρήνης ἡμῶν ἐπ' αὐτόν, τῷ
μῶλωπι αὐτοῦ ἡμεῖς ἰάθημεν.

Πάντες ὡς πρόβατα ἐπλα-
νήθημεν, ἄνθρωπος τῇ ὁδῷ αὐτοῦ ἐπλανήθη.

Καὶ κύριος
παρέδωκεν αὐτόν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, καὶ αὐτὸς διὰ τὸ
κεκακῶσθαι οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα. Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν
ἤχθη, καὶ ὡς ἄμνος ἐναντίον τοῦ κείραντος ἄφωνος, οὕτως
οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. Ἐν τῇ ταπεινώσει ἡ κρίσις
αὐτοῦ ἤρθη.

Τὴν γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγῆσεται; ὅτι αἴρεται
ἀπὸ τῆς γῆς ἢ ζωὴ αὐτοῦ.

Ἐκ τῶν ἀνομιῶν τοῦ λαοῦ
μου ἤκει εἰς θάνατον.

Καὶ δώσω τοὺς πονηροὺς ἀντὶ τῆς
ταφῆς αὐτοῦ καὶ τοὺς πλουσίους ἀντὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ὅτι
ἀνομίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὐρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι
αὐτοῦ. Καὶ κύριος βούλεται καθαρῶς αὐτόν τῆς πληγῆς.
Ἐὰν δῶτε περὶ ἁμαρτίας, ἡ ψυχὴ ὑμῶν ὄψεται σπέρμα
μακρόβιον.

Καὶ κύριος βούλεται ἀφελεῖν ἀπὸ τοῦ πόνου
τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, δεῖξαι αὐτῷ φῶς καὶ πλάσαι τῇ συνέσει,
δικαιῶσαι δίκαιον εὖ δουλεύοντα πολλοῖς καὶ τὰς ἁμαρτίας
αὐτῶν αὐτὸς ἀνοίσει.

Διὰ τοῦτο αὐτὸς κληρονομήσει
πολλοὺς καὶ τῶν ἰσχυρῶν μεριεῖ σκῦλα, ἀνθ' ὧν παρεδόθη
εἰς θάνατον ἢ ψυχὴ αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς ἀνόμοις ἐλογίσθη
καὶ αὐτὸς ἁμαρτίας πολλῶν ἀνήνεγκεν καὶ διὰ τὰς ἁμαρ-
τίας αὐτῶν παρεδόθη.»

Καὶ πάλιν αὐτὸς φησιν· «Ἐγὼ
δέ εἰμι σκώληξ καὶ οὐκ ἄνθρωπος, ὄνειδος ἀνθρώπων καὶ
ἐξουθένημα λαοῦ.

Πάντες οί θεωροῦντές με ἐξεμυκτῆ-
ρισάν με, ἐλάλησαν ἐν χείλεσιν, ἐκίνησαν κεφαλὴν· Ἦλπισεν
ἐπὶ κύριον, ῥυσάσθω αὐτόν· σωσάτω αὐτόν, ὅτι θέλει αὐτόν.»
Ὅρατε, ἄνδρες ἀγαπητοί, τίς ὁ ὑπογραμμὸς ὁ δεδομένος
ἡμῖν· εἰ γὰρ ὁ κύριος οὕτως ἐταπεινοφρόνησεν, τί ποιήσωμεν
ἡμεῖς οἱ ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς χάριτος αὐτοῦ δι' αὐτοῦ ἐλθόντες;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

Μιμηταὶ γενώμεθα κάκείνων, οἵτινες ἐν δέρμασιν
αἰγείοις καὶ μηλωταῖς περιεπάτησαν κηρύσσοντες τὴν
ἔλευσιν τοῦ Χριστοῦ· λέγομεν δὲ Ἠλίαν καὶ Ἐλισαιέ, ἔτι δὲ
καὶ Ἰεζεκιήλ, τοὺς προφήτας, πρὸς τούτοις καὶ τοὺς μεμαρ-
τυρημένους.

Ἐμαρτυρήθη μεγάλως Ἀβραὰμ καὶ φίλος
προσηγορεύθη τοῦ θεοῦ, καὶ λέγει ἀτενίζων εἰς τὴν δόξαν
τοῦ θεοῦ ταπεινοφρονῶν· «Ἐγὼ δὲ εἶμι γῆ καὶ σποδός.»
Ἔτι δὲ καὶ περὶ Ἰὼβ οὕτως γέγραπται· «Ἰὼβ δὲ ἦν
δίκαιος καὶ ἄμεμπτος, ἀληθινός, θεοσεβής, ἀπεχόμενος ἀπὸ
παντὸς κακοῦ.»

Ἄλλ' αὐτὸς ἑαυτοῦ κατηγορεῖ λέγων·
«Οὐδεὶς καθαρὸς ἀπὸ ἕπου, οὐδ' ἂν μιᾶς ἡμέρας ἡ ζωὴ
αὐτοῦ.»

Μωϋσῆς «πιστὸς ἐν ὄλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἢ
ἐκλήθη, καὶ διὰ τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ ἔκρινεν ὁ θεὸς Αἴγυπτον
διὰ τῶν μαστίγων καὶ τῶν αἰκισμάτων αὐτῶν· ἀλλὰ κάκεῖνος
δοξασθεὶς μεγάλως οὐκ ἐμεγαλορημόνησεν, ἀλλ' εἶπεν ἐκ τῆς
βάτου χρηματισμοῦ αὐτῷ διδομένου· «Τίς εἶμι ἐγώ, ὅτι με
πέμπεις; Ἐγὼ δὲ εἶμι ἰσχνόφωνος καὶ βραδύγλωσσος.»
Καὶ πάλιν λέγει· «Ἐγὼ δὲ εἶμι ἀτμίς ἀπὸ κύθρας.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'.

Τί δὲ εἶπωμεν ἐπὶ τῷ μεμαρτυρημένῳ Δαυίδ; πρὸς
ὃν εἶπεν ὁ θεός· «Εὗρον ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, Δαυὶδ
τὸν τοῦ Ἰεσσαί· ἐν ἐλέει αἰωνίῳ ἔχρισα αὐτόν.»

Ἀλλὰ
καὶ αὐτὸς λέγει πρὸς τὸν θεόν· «Ἐλέησόν με, ὁ θεός, κατὰ
τὸ μέγα ἔλεός σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου
ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου.

Ἐπὶ πλεῖον πλῦνόν με ἀπὸ
τῆς ἀνομίας μου, καὶ ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας μου καθάρισόν με· ὅτι
τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω, καὶ ἡ ἀμαρτία μου ἐνώπιόν
μου ἐστὶν διαπαντός.

Σοὶ μόνῳ ἤμαρτον, καὶ τὸ πονηρὸν
ἐνώπιόν σου ἐποίησα· ὅπως ἂν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις σου,
καὶ νικήσης ἐν τῷ κρίνεσθαί σε.

Ἴδου γὰρ ἐν ἀνομίαις
συνελήμφθην, καὶ ἐν ἀμαρτίαις ἐκίσσησέν με ἡ μήτηρ μου.
Ἴδου γὰρ ἀλήθειαν ἠγάπησας· τὰ ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια τῆς

σοφίας σου ἐδήλωσάς μοι.
Ἐραντιεῖς με ὑσώπω, καὶ
καθαρισθήσομαι· πλυνεῖς με, καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι.
Ἄκουτιεῖς με ἀγαλλίασιν καὶ εὐφροσύνην· ἀγαλλιάσονται
ὅστ' αὐτὰ τεταπεινωμένα.
Ἄποστρεψον τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ
τῶν ἁμαρτιῶν μου, καὶ πάσας τὰς ἀνομίας μου ἐξάλειψον.
Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ θεός, καὶ πνεῦμα εὐθές
ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου.
Μὴ ἀπορίψῃς με ἀπὸ
τοῦ προσώπου σου, καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιόν σου μὴ ἀντανέλης
ἀπ' ἐμοῦ.
Ἄποδος μοι τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου
σου, καὶ πνεύματι ἡγεμονικῶ στήρισόν με.
Διδάξω
ἀνόμους τὰς ὁδοὺς σου, καὶ ἀσεβεῖς ἐπιστρέψουσιν ἐπὶ σέ.
Ἐρῶσαί με ἐξ αἱμάτων, ὁ θεός, ὁ θεὸς τῆς σωτηρίας μου·
ἀγαλλιάσεται ἡ γλῶσσά μου τὴν δικαιοσύνην σου. Κύριε,
τὸ στόμα μου ἀνοίξεις, καὶ τὰ χεῖλη μου ἀναγγελεῖ τὴν
αἴνεσίν σου.
Ὅτι εἰ ἠθέλησας θυσίαν, ἔδωκα ἄν· ὄλοκαυ-
τώματα οὐκ εὐδοκήσεις.
Θυσία τῷ θεῷ πνεῦμα συντε-
τριμμένον· καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ
θεὸς οὐκ ἐξουθενώσει.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'.

Τῶν τοσοῦτων οὖν καὶ τοιούτων οὕτως μεμαρτυρη-
μένων τὸ ταπεινόφρον καὶ τὸ ὑποδεές διὰ τῆς ὑπακοῆς οὐ
μόνον ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ τὰς πρὸ ἡμῶν γενεὰς βελτίους ἐποίησεν,
τούς τε καταδεξαμένους τὰ λόγια αὐτοῦ ἐν φόβῳ καὶ ἀληθείᾳ.
Πολλῶν οὖν καὶ μεγάλων καὶ ἐνδόξων μετεληφότες
πράξεων ἐπαναδράμωμεν ἐπὶ τὸν ἐξ ἀρχῆς παραδεδομένον
ἡμῖν τῆς εἰρήνης σκοπὸν καὶ ἀτενίσωμεν εἰς τὸν πατέρα καὶ
κτίστην τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ ταῖς μεγαλοπρεπέσι καὶ
ὑπερβαλλούσαις αὐτοῦ δωρεαῖς τῆς εἰρήνης εὐεργεσίαις τε
κολληθῶμεν.
Ἴδωμεν αὐτὸν κατὰ διάνοιαν καὶ ἐμβλέψω-
μεν τοῖς ὄμμασιν τῆς ψυχῆς εἰς τὸ μακρόθυμον αὐτοῦ βούλημα·
νοήσωμεν, πῶς ἀόργητος ὑπάρχει πρὸς πᾶσαν τὴν κτίσιν
αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

Οἱ οὐρανοὶ τῇ διοικήσει αὐτοῦ σαλευόμενοι ἐν
εἰρήνῃ ὑποτάσσονται αὐτῷ.
Ἡμέρα τε καὶ νύξ τὸν
τεταγμένον ὑπ' αὐτοῦ δρόμον διανύουσιν, μηδὲν ἀλλήλοις
ἐμποδίζοντα.

Ἡλιός τε καὶ σελήνη, ἀστέρων τε χοροὶ
κατὰ τὴν διαταγὴν αὐτοῦ ἐν ὁμονοίᾳ δίχα πάσης παρεκβάσεως
ἐξελίσσουν τούτους ἐπιτεταγμένους αὐτοῖς ὀρισμούς.

Γῆ

κυφοροῦσα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ τοῖς ἰδίους καιροῖς τὴν
πανπληθῆ ἀνθρώποις τε καὶ θηρῶν καὶ πᾶσιν τοῖς οὕσιν ἐπ'
αὐτῆς ζῴσις ἀνατέλλει τροφήν, μὴ διχοστατοῦσα μηδὲ
ἀλλοιοῦσά τι τῶν δεδογματισμένων ὑπ' αὐτοῦ.

Ἄβύσσων

τε ἀνεξιχνίαστα καὶ νερτέρων ἀνεκδιήγητα κρίματα τοῖς
αὐτοῖς συνέχεται προστάγμασιν.

Τὸ κύτος τῆς ἀπέριου

θαλάσσης κατὰ τὴν δημιουργίαν αὐτοῦ συσταθὲν εἰς τὰς
συναγωγὰς οὐ παρεκβαίνει τὰ περιτεθειμένα αὐτῇ κλειῖθρα,
ἀλλὰ καθὼς διέταξεν αὐτῇ, οὕτως ποιεῖ.

Εἶπεν γάρ·

«Ἔως ὧδε ἤξεις, καὶ τὰ κύματά σου ἐν σοὶ συντριβήσεται.»
ὠκεανὸς ἀπέραντος ἀνθρώποις καὶ οἱ μετ' αὐτὸν κόσμοι
ταῖς αὐταῖς ταγαῖς τοῦ δεσπότης διευθύνονται.

Καιροὶ

ἐαρινοὶ καὶ θερινοὶ καὶ μετοπωρινοὶ καὶ χειμερινοὶ ἐν εἰρήνῃ
μεταπαραδιδόασιν ἀλλήλοις.

Ἄνέμων σταθμοὶ κατὰ τὸν

ἴδιον καιρὸν τὴν λειτουργίαν αὐτῶν ἀπροσκόπως ἐπιτελοῦ-
σιν· ἀεναοί τε πηγαί, πρὸς ἀπόλαυσιν καὶ ὑγίαν δημιουργη-
θεῖσαι, δίχα ἐλλείψεως παρέχονται τούτους πρὸς ζωῆς ἀνθρώποις
μαζούς· τὰ τε ἐλάχιστα τῶν ζώων τὰς συνελεύσεις αὐτῶν ἐν
ὁμονοίᾳ καὶ εἰρήνῃ ποιοῦνται.

Ταῦτα πάντα ὁ μέγας

δημιουργὸς καὶ δεσπότης τῶν ἀπάντων ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ
προσέταξεν εἶναι, εὐεργετῶν τὰ πάντα, ὑπερεκπερισσῶς δὲ
ἡμᾶς τούτους προσπεφυγότας τοῖς οἰκτιρμοῖς αὐτοῦ διὰ τοῦ
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ·

ὧ ἡ δόξα καὶ ἡ μεγαλω-

σύνη εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ΄.

Ὅρατε, ἀγαπητοί, μὴ αἰ εὐεργεσίαι αὐτοῦ αἰ πολλαὶ
γένωνται εἰς κρίμα ἡμῖν, ἐὰν μὴ ἀξίως αὐτοῦ πολιτευόμενοι
τὰ καλὰ καὶ εὐάρεστα ἐνώπιον αὐτοῦ ποιῶμεν μεθ' ὁμονοίας.
Λέγει γάρ· πού· «Πνεῦμα κυρίου λύχνος ἐρευνῶν τὰ
ταμιεῖα τῆς γαστρὸς.»

Ἴδωμεν, πῶς ἐγγύς ἐστίν, καὶ

ὅτι οὐδὲν ἔλεθηεν αὐτὸν τῶν ἐννοιῶν ἡμῶν οὐδὲ τῶν διαλο-
γισμῶν ὧν ποιούμεθα.

Δίκαιον οὖν ἐστὶν μὴ λειποτακτεῖν

ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ θελήματος αὐτοῦ.

Μᾶλλον ἀνθρώποις

ἄφροσι καὶ ἀνοήτοις καὶ ἐπαιρομένοις καὶ ἐγκαυχωμένοις ἐν ἀλαζονείᾳ τοῦ λόγου αὐτῶν προσκόψωμεν ἢ τῷ θεῷ.

Τὸν

κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, οὗ τὸ αἷμα ὑπὲρ ἡμῶν ἐδόθη, ἐντραπῶμεν, τοὺς προηγούμενους ἡμῶν αἰδεσθῶμεν, τοὺς πρεσβυτέρους τιμήσωμεν, τοὺς νέους παιδεύσωμεν τὴν παιδείαν τοῦ φόβου τοῦ θεοῦ, τὰς γυναῖκας ἡμῶν ἐπὶ τὸ ἀγαθὸν διορθώσωμεθα·

τὸ ἀξιαγάπητον τῆς ἀγνείας ἦθος ἐνδειξάσθωσαν, τὸ ἀκέραιον τῆς πραύτητος αὐτῶν βούλημα ἀποδειξάτωσαν, τὸ ἐπεικὲς τῆς γλώσσης αὐτῶν διὰ τῆς σιγῆς φανερόν ποιησάτωσαν, τὴν ἀγάπην αὐτῶν μὴ κατὰ προσκλίσεις, ἀλλὰ πᾶσιν τοῖς φοβουμένοις τὸν θεὸν ὁσίως ἴσῃν παρεχέτωσαν.

Τὰ

τέκνα ἡμῶν τῆς ἐν Χριστῷ παιδείας μεταλαμβανέτωσαν· μαθέτωσαν, τί ταπεινοφροσύνη παρὰ θεῷ ἰσχύει, τί ἀγάπη ἀγνή παρὰ θεῷ δύναται, πῶς ὁ φόβος αὐτοῦ καλὸς καὶ μέγας καὶ σόζων πάντας τοὺς ἐν αὐτῷ ὁσίως ἀναστρεφομένους ἐν καθαρᾷ διανοίᾳ.

Ἐρευνητὴς γάρ ἐστιν ἐννοιῶν καὶ ἐνθυμήσεων· οὗ ἡ πνοὴ αὐτοῦ ἐν ἡμῖν ἐστίν, καὶ ὅταν θέλη, ἀνελεῖ αὐτήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ΄.

Ταῦτα δὲ πάντα βεβαιοῖ ἢ ἐν Χριστῷ πίστις· καὶ γὰρ αὐτὸς διὰ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου οὕτως προσκαλεῖται ἡμᾶς· «Δεῦτε, τέκνα, ἀκούσατέ μου, φόβον κυρίου διδάξω ὑμᾶς.

Τίς ἐστὶν ἄνθρωπος ὁ θέλων ζωὴν, ἀγαπῶν ἡμέρας ἰδεῖν ἀγαθὰς;

Παῦσον τὴν γλῶσσάν σου ἀπὸ κακοῦ καὶ χεῖλη σου τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον.

Ἐκκλινον ἀπὸ κακοῦ καὶ ποίησον ἀγαθόν.

Ζήτησον εἰρήνην καὶ δίωξον αὐτήν.

Ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπὶ δικαίους, καὶ ὦτα αὐτοῦ πρὸς δέησιν αὐτῶν· πρόσωπον δὲ κυρίου ἐπὶ ποιούντας κακά, τοῦ ἐξολεθρεῦσαι ἐκ γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.

Ἐκέκραξεν

ὁ δίκαιος, καὶ ὁ κύριος εἰσήκουσεν αὐτοῦ, καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ ἐρύσατο αὐτόν.»

«Πολλὰ αἰ μάστι-

γες τοῦ ἁμαρτωλοῦ, τοὺς δὲ ἐλπίζοντας ἐπὶ κύριον ἔλεος κυκλώσει.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ΄.

Ὁ οἰκτίρμων κατὰ πάντα καὶ εὐεργετικὸς πατὴρ ἔχει σπλάγχνα ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν, ἠπίως τε καὶ

προσηνῶς τὰς χάριτας αὐτοῦ ἀποδίδοι τοῖς προσερχομένοις αὐτῷ ἀπλῆ διανοία.

Διὸ μὴ διψυχῶμεν, μηδὲ ἰνδαλ-
λέσθω ἡ ψυχὴ ἡμῶν ἐπὶ ταῖς ὑπερβαλλούσαις καὶ ἐνδόξοις δωρεαῖς αὐτοῦ.

Πόρρω γενέσθω ἀφ' ἡμῶν ἡ γραφὴ αὕτη, ὅπου λέγει·
«Ταλαίπωροί εἰσιν οἱ δίψυχοι, οἱ διστάζοντες τῇ ψυχῇ, οἱ λέγοντες· Ταῦτα ἠκούσαμεν καὶ ἐπὶ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ἰδού, γεγηράκαμεν, καὶ οὐδὲν ἡμῖν τούτων συνβέβηκεν. ὦ ἀνόητοι, συμβάλετε ἑαυτοὺς ξύλω· λάβετε ἄμπελον· πρῶτον μὲν φυλλοροεῖ, εἶτα βλαστὸς γίνεται, εἶτα φύλλον, εἶτα ἄνθος, καὶ μετὰ ταῦτα ὄμφαξ, εἶτα σταφυλὴ παρεστηκυῖα.» Ὅρατε, ὅτι ἐν καιρῷ ὀλίγῳ εἰς πέπειρον καταντᾶ ὁ καρπὸς τοῦ ξύλου.

Ἐπ' ἀληθείας ταχὺ καὶ ἐξαίφνης
τελειωθήσεται τὸ βούλημα αὐτοῦ, συνεπιμαρτυρούσης καὶ τῆς γραφῆς, ὅτι· «Ταχὺ ἤξει καὶ οὐ χρονιεῖ», καί· «Ἐξαίφνης ἤξει ὁ κύριος εἰς τὸν ναὸν αὐτοῦ, καὶ ὁ ἅγιος, ὃν ὑμεῖς προσδοκάτε».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'.

Κατανοήσωμεν, ἀγαπητοί, πῶς ὁ δεσπότης ἐπι-
δείκνυται διηνεκῶς ἡμῖν τὴν μέλλουσαν ἀνάστασιν ἔσεσθαι, ἥς τὴν ἀπαρχὴν ἐποιήσατο τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστήσας.

Ἴδωμεν, ἀγαπητοί, τὴν κατὰ καιρὸν γινομένην ἀνά-
στασιν.

Ἡμέρα καὶ νύξ ἀνάστασιν ἡμῖν δηλοῦσιν· κοι-
μάται ἡ νύξ, ἀνίσταται ἡ ἡμέρα· ἡ ἡμέρα ἄπεισιν, νύξ ἐπέ-
ρχεται.

Λάβωμεν τοὺς καρπούς· ὁ σπόρος πῶς καὶ τίνα
τρόπον γίνεται;

Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν
γῆν ἕκαστον τῶν σπερμάτων· ἅτινα πεσόντα εἰς τὴν γῆν ξηρὰ
καὶ γυμνὰ διαλύεται· εἶτ' ἐκ τῆς διαλύσεως ἡ μεγαλειότης
τῆς προνοίας τοῦ δεσπότη ἀνίστησιν αὐτά, καὶ ἐκ τοῦ ἐνὸς
πλείονα αὖξει καὶ ἐκφέρει καρπὸν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ'.

Ἴδωμεν τὸ παράδοξον σημεῖον τὸ γινόμενον ἐν τοῖς
ἀνατολικοῖς τόποις, τουτέστιν τοῖς περὶ τὴν Ἀραβίαν.

Ὅρνειον γάρ ἐστιν, ὃ προσονομάζεται φοίνιξ· τοῦτο μονο-
γενὲς ὑπάρχον ζῆ ἔτη πεντακόσια, γενόμενόν τε ἤδη πρὸς
ἀπόλυσιν τοῦ ἀποθανεῖν αὐτὸ σηκὸν ἑαυτῷ ποιεῖ ἐκ λιβάνου
καὶ σμύρνης καὶ τῶν λοιπῶν ἄρωμάτων, εἰς ὃν πληρωθέντος
τοῦ χρόνου εἰσέρχεται καὶ τελευτᾶ.

Σηπομένης δὲ τῆς
σαρκὸς σκώληξ τις γεννᾶται, ὃς ἐκ τῆς ἰκμάδος τοῦ τετε-

λευτηκότος ζόου ἀνατρεφόμενος πτεροφυεῖ· εἶτα γενναῖος γενόμενος αἶρει τὸν σηκὸν ἐκεῖνον, ὅπου τὰ ὀσᾶ τοῦ προγεγονότος ἐστίν, καὶ ταῦτα βαστάζων διανύει ἀπὸ τῆς Ἀραβικῆς χώρας ἕως τῆς Αἰγύπτου εἰς τὴν λεγομένην Ἡλιούπολιν. Καὶ ἡμέρας, βλεπόντων πάντων, ἐπιπτὰς ἐπὶ τὸν τοῦ ἡλίου βωμὸν τίθησιν αὐτὰ καὶ οὕτως εἰς τοῦπίσω ἀφορμᾶ.

Οἱ

οὖν ἱερεῖς ἐπισκέπτονται τὰς ἀναγραφὰς τῶν χρόνων καὶ εὐρίσκουσιν αὐτὸν πεντακοσιοστοῦ ἔτους πεπληρωμένου ἔλληλυθέναι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΣ΄.

Μέγα καὶ θαυμαστὸν οὖν νομίζομεν εἶναι, εἰ ὁ δημιουργὸς τῶν ἀπάντων ἀνάστασιν ποιήσεται τῶν ὀσίων αὐτῷ δουλευσάντων ἐν πεποιθήσει πίστεως ἀγαθῆς, ὅπου καὶ δι' ὀρνέου δείκνυσιν ἡμῖν τὸ μεγαλεῖον τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ; Λέγει γάρ που· «Καὶ ἐξαναστήσεις με, καὶ ἐξομολογήσομαί σοι», καί· «Ἐκοιμήθην καὶ ὑπνώσα, ἐξηγέρθην, ὅτι σὺ μετ' ἐμοῦ εἶ.»

Καὶ πάλιν Ἰὼβ λέγει· «Καὶ ἀναστήσεις τὴν σάρκα μου ταύτην τὴν ἀναντλήσασαν ταῦτα πάντα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ΄.

Ταύτη οὖν τῇ ἐλπίδι προσδεδέσθωσαν αἱ ψυχαὶ ἡμῶν τῷ πιστῷ ἐν ταῖς ἐπαγγελίαις καὶ τῷ δικαίῳ ἐν τοῖς κρίμασιν. Ὁ παραγγείλας μὴ ψεύδεσθαι πολλῷ μᾶλλον αὐτὸς οὐ ψεύσεται· οὐδὲν γὰρ ἀδύνατον παρὰ τῷ θεῷ εἰ μὴ τὸ ψεύσασθαι.

Ἄναζωπυρησάτω οὖν ἡ πίστις αὐτοῦ ἐν ἡμῖν, καὶ νοήσωμεν ὅτι πάντα ἐγγὺς αὐτῷ ἐστίν.

Ἐν λόγῳ

τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ συνεστήσατο τὰ πάντα, καὶ ἐν λόγῳ δύναται αὐτὰ καταστρέψαι.

«Τίς ἐρεῖ αὐτῷ· Τί ἐποίησας;

ἢ ἡ τίς ἀντιστήσεται τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ;» Ὅτε θέλει καὶ ὡς θέλει, ποιήσει πάντα, καὶ οὐδὲν μὴ παρέλθῃ τῶν δεδογματισμένων ὑπ' αὐτοῦ.

Πάντα ἐνώπιον αὐτοῦ εἰσίν, καὶ οὐδὲν ἔληθεν τὴν βουλήν αὐτοῦ, εἰ «οἱ οὐρανοὶ

διηγοῦνται δόξαν θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα· ἡ ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐρεύγεται ῥῆμα, καὶ νύξ νυκτὶ ἀναγγέλλει γινῶσιν· καὶ οὐκ εἰσὶν λόγοι οὐδὲ λαλιαί, ὧν οὐχὶ ἀκούονται αἱ φωναὶ αὐτῶν».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ΄.

Πάντων οὖν βλεπομένων καὶ ἀκουομένων φοβή-

θῶμεν αὐτὸν καὶ ἀπολίπωμεν φαύλων ἔργων μιαρὰς ἐπιθυμίας, ἵνα τῷ ἔλεει αὐτοῦ σκεπασθῶμεν ἀπὸ τῶν μελλόντων κριμάτων.

Ποῦ γάρ τις ἡμῶν δύναται φυγεῖν ἀπὸ τῆς κραταιᾶς χειρὸς αὐτοῦ; ποῖος δὲ κόσμος δέξεται τινὰ τῶν αὐτομολούντων ἀπ' αὐτοῦ; Λέγει γάρ που τὸ γραφεῖον· «Ποῦ ἀφήξω καὶ ποῦ κρυβήσομαι ἀπὸ τοῦ προσώπου σου; Ἐὰν ἀναβῶ εἰς τὸν οὐρανόν, σὺ ἐκεῖ εἶ· ἐὰν ἀπέλθω εἰς τὰ ἔσχατα τῆς γῆς, ἐκεῖ ἡ δεξιὰ σου· ἐὰν καταστρώσω εἰς τὰς ἀβύσσους, ἐκεῖ τὸ πνεῦμά σου.»

Ποῖ οὖν τις ἀπέλθη
ἢ ποῦ ἀποδράση ἀπὸ τοῦ τὰ πάντα ἐμπεριέχοντος;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΘ'.

Προσέλθωμεν οὖν αὐτῷ ἐν ὁσιότητι ψυχῆς, ἀγνάς καὶ ἀμιάντους χεῖρας αἴροντες πρὸς αὐτόν, ἀγαπῶντες τὸν ἐπεικῆ καὶ εὐσπλαγχνον πατέρα ἡμῶν, ὃς ἐκλογῆς μέρος ἡμᾶς ἐποίησεν ἑαυτῷ.

Οὕτω γὰρ γέγραπται· «Ὅτε διεμέριζεν ὁ ὕψιστος ἔθνη, ὡς διέσπειρεν υἱοὺς Ἀδάμ, ἔστησεν ὄρια ἔθνῶν κατὰ ἀριθμὸν ἀγγέλων θεοῦ. Ἐγενήθη μερὶς κυρίου λαὸς αὐτοῦ Ἰακώβ, σχοίνισμα κληρονομίας αὐτοῦ Ἰσραήλ.»

Καὶ ἐν ἑτέρῳ τόπῳ λέγει· «Ἰδοὺ, κύριος λαμβάνει ἑαυτῷ ἔθνος ἐκ μέσου ἔθνῶν, ὡσπερ λαμβάνει ἄνθρωπος τὴν ἀπαρχὴν αὐτοῦ τῆς ἄλλω· καὶ ἐξελεύσεται ἐκ τοῦ ἔθνους ἐκείνου ἅγια ἀγίων.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Λ'.

Ἄγιου οὖν μερὶς ὑπάρχοντες ποιήσωμεν τὰ τοῦ ἁγιασμοῦ πάντα, φεύγοντες καταλαλιάς, μιαρὰς τε καὶ ἀνάγνους συμπλοκάς, μέθας τε καὶ νεωτερισμοὺς καὶ βδελυκτὰς ἐπιθυμίας, μυσερὰν τε μοιχείαν καὶ βδελυκτὴν ὑπερηφανίαν. «Θεὸς γάρ, φησὶν, ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν.»

Κολληθῶμεν οὖν ἐκείνοις, οἷς ἡ χάρις ἀπὸ τοῦ θεοῦ δέδοται· ἐνδυσώμεθα τὴν ὁμόνοιαν ταπεινοφρονοῦντες, ἐγκρατευόμενοι, ἀπὸ παντὸς ψιθυρισμοῦ καὶ καταλαλιᾶς πόρρω ἑαυτοὺς ποιοῦντες, ἔργοις δικαιοῦμενοι καὶ μὴ λόγοις.

Λέγει γάρ· «Ὅ τὰ πολλὰ λέγων καὶ ἀντακούσεται· ἢ ὁ εὐλαλος οἶεται εἶναι δίκαιος;

Εὐλόγημένος γεννητὸς γυναικὸς ὀλιγόβιος. Μὴ πολὺς ἐν ἡμασιν γίνου.»

Ὁ ἔπαινος ἡμῶν ἔστω ἐν θεῷ καὶ μὴ ἐξ αὐτῶν· αὐτεπαινετοὺς γὰρ μισεῖ ὁ θεός.

Ἡ μαρτυρία τῆς ἀγαθῆς

πράξεως ἡμῶν διδόσθω ὑπ' ἄλλων, καθὼς ἐδόθη τοῖς πατράσιν ἡμῶν τοῖς δικαίοις.

Θράσος καὶ ἀυθάδεια καὶ τόλμα τοῖς κατηραμένοις ὑπὸ τοῦ θεοῦ· ἐπιείκεια καὶ ταπεινοφροσύνη καὶ πραΰτης παρὰ τοῖς ἠύλογημένοις ὑπὸ τοῦ θεοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΑ΄.

Κολληθῶμεν οὖν τῇ εὐλογίᾳ αὐτοῦ καὶ ἴδωμεν, τίνες αἱ ὁδοὶ τῆς εὐλογίας. Ἀνατυλίξωμεν τὰ ἀπ' ἀρχῆς γενόμενα.

Τίνος χάριν ἠύλογήθη ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἀβραάμ, οὐχὶ δικαιοσύνην καὶ ἀλήθειαν διὰ πίστεως ποιήσας; Ἰσαὰκ μετὰ πεποιθήσεως γινώσκων τὸ μέλλον ἠδέως προσήγετο θυσία.

Ἰακώβ μετὰ ταπεινοφροσύνης ἐξεχώρησεν τῆς γῆς αὐτοῦ δι' ἀδελφὸν καὶ ἐπορεύθη πρὸς Λαβὰν καὶ ἐδούλευσεν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ τὸ δωδεκάσκηπτρον τοῦ Ἰσραήλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΒ΄.

Ὁ ἐάν τις καθ' ἓν ἕκαστον εἰλικρινῶς κατανοήσῃ, ἐπιγνώσεται μεγαλεῖα τῶν ὑπ' αὐτοῦ δεδομένων δωρεῶν. Ἐξ αὐτοῦ γὰρ ἱερεῖς καὶ λευῖται πάντες οἱ λειτουργοῦντες τῷ θυσιαστηρίῳ τοῦ θεοῦ· ἐξ αὐτοῦ ὁ κύριος Ἰησοῦς τὸ κατὰ σάρκα· ἐξ αὐτοῦ βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες καὶ ἡγούμενοι κατὰ τὸν Ἰούδαν· τὰ δὲ λοιπὰ σκῆπτρα αὐτοῦ οὐκ ἐν μικρᾷ δόξῃ ὑπάρχουσιν, ὡς ἐπαγγειλαμένου τοῦ θεοῦ, ὅτι· «Ἔσται τὸ σπέρμα σου ὡς οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ.»

Πάντες οὖν ἐδοξάσθησαν καὶ ἐμεγαλύνθησαν οὐ δι' αὐτῶν ἢ τῶν ἔργων αὐτῶν ἢ τῆς δικαιοπραγίας ἧς κατειργάσαντο, ἀλλὰ διὰ τοῦ θελήματος αὐτοῦ.

Καὶ ἡμεῖς οὖν, διὰ θελήματος αὐτοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ κληθέντες, οὐ δι' ἐαυτῶν δικαιούμεθα οὐδὲ διὰ τῆς ἡμετέρας σοφίας ἢ συνέσεως ἢ εὐσεβείας ἢ ἔργων ὧν κατειργασάμεθα ἐν ὁσιότητι καρδίας, ἀλλὰ διὰ τῆς πίστεως, δι' ἧς πάντας τοὺς ἀπ' αἰῶνος ὁ παντοκράτωρ θεὸς ἐδικαίωσεν· ὧ ἔστω ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΓ΄.

Τί οὖν ποιήσωμεν, ἀδελφοί; ἀργήσωμεν ἀπὸ τῆς ἀγαθοποιΐας καὶ ἐγκαταλίπωμεν τὴν ἀγάπην; Μηθαμῶς τοῦτο ἔασαι ὁ δεσπότης ἐφ' ἡμῖν γε γεννηθῆναι, ἀλλὰ σπεύσωμεν μετὰ ἐκτενείας καὶ προθυμίας πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελεῖν. Αὐτὸς γὰρ ὁ δημιουργὸς καὶ δεσπότης τῶν ἀπάντων ἐπὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ ἀγαλλιᾶται.

Τῷ γὰρ παμμεγεθεστάτῳ αὐτοῦ κράτει οὐρανοὺς ἐστήρισεν καὶ τῇ ἀκαταλήπτῳ αὐτοῦ συνέσει διεκόσμησεν αὐτοῦς· γῆν τε διεχώρισεν ἀπὸ τοῦ

περιέχοντος αὐτὴν ὕδατος καὶ ἤδρασεν ἐπὶ τὸν ἀσφαλὴ τοῦ ἰδίου βουλήματος θεμέλιον, τὰ τε ἐν αὐτῇ ζῶα φοιτῶντα τῇ ἑαυτοῦ διατάξει ἐκέλευσεν εἶναι· θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ζῶα προετοιμάσας ἐνέκλεισεν τῇ ἑαυτοῦ δυνάμει. Ἐπὶ πᾶσι τὸ ἐξοχώτατον καὶ παμμέγεθες, ἄνθρωπον, ταῖς ἱεραῖς καὶ ἀμώμοις χερσὶν ἔπλασεν τῆς ἑαυτοῦ εἰκόνος χαρακτῆρα.

Οὕτως γὰρ φησιν ὁ θεός· «Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν ἡμετέραν. Καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς.»

Ταῦτα οὖν πάντα τελειώσας ἐπήνεσεν αὐτὰ καὶ ἠύλογησεν καὶ εἶπεν· «Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε.»

Ἴδωμεν, ὅτι ἐν ἔργοις ἀγαθοῖς πάντες ἐκοσμήθησαν οἱ δίκαιοι, καὶ αὐτὸς δὲ ὁ κύριος ἔργοις ἀγαθοῖς ἑαυτὸν κοσμήσας ἐχάρη.

Ἐχοντες οὖν τοῦτον τὸν ὑπογραμμὸν ἀόκνως προσέλθωμεν τῷ θελήματι αὐτοῦ· ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος ἡμῶν ἐργασώμεθα ἔργον δικαιοσύνης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΔ΄.

Ὁ ἀγαθὸς ἐργάτης μετὰ παρρησίας λαμβάνει τὸν ἄρτον τοῦ ἔργου αὐτοῦ· ὁ νωθρὸς καὶ παρειμένος οὐκ ἀντοφθαλμεῖ τῷ ἐργοπαρέκτῃ αὐτοῦ.

Δέον οὖν ἐστὶν προθύμους ἡμᾶς εἶναι εἰς ἀγαθοποιίαν· ἐξ αὐτοῦ γὰρ ἐστὶν τὰ πάντα. Προλέγει γὰρ ἡμῖν· «Ἴδου ὁ κύριος, καὶ ὁ μισθὸς αὐτοῦ πρὸ προσώπου αὐτοῦ, ἀποδοῦναι ἐκάστῳ κατὰ τὸ ἔργον αὐτοῦ.»

Προτρέπεται οὖν ἡμᾶς πιστεύοντας ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ἐπ' αὐτῷ μὴ ἀργοὺς μηδὲ παρειμένους εἶναι ἐπὶ πᾶν ἔργον ἀγαθόν.

Τὸ καύχημα ἡμῶν καὶ ἡ παρρησία ἔστω ἐν αὐτῷ· ὑποτασσώμεθα τῷ θελήματι αὐτοῦ· κατανοήσωμεν τὸ πᾶν πλήθος τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ, πῶς τῷ θελήματι αὐτοῦ λειτουργοῦσιν παρεστῶτες.

Λέγει γὰρ ἡ γραφή· «Μύριαι μυριάδες παρειστήκεισαν αὐτῷ, καὶ χίλια χιλιάδες ἐλειτούργουν αὐτῷ, καὶ ἐκέκραγον· Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος κύριος σαβαώθ, πλήρης πᾶσα ἡ κτίσις τῆς δόξης αὐτοῦ.»

Καὶ ἡμεῖς οὖν, ἐν ὁμονοίᾳ, ἐπὶ τὸ αὐτὸ συναχθέντες τῇ συνειδήσει, ὡς ἐξ ἑνὸς στόματος βοήσωμεν πρὸς αὐτὸν ἐκτενῶς εἰς τὸ μετόχους ἡμᾶς γενέσθαι τῶν μεγάλων καὶ ἐνδόξων ἐπαγγελιῶν αὐτοῦ.

Λέγει γὰρ· «Ὁφθαλμὸς οὐκ εἶδεν καὶ οὐκ ἤκουσεν καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ὅσα ἡτοί-

μασεν τοῖς ὑπομένουσιν αὐτόν.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΕ΄.

Ὡς μακάρια καὶ θαυμαστὰ τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ,
ἀγαπητοί.

Ζωὴ ἐν ἀθανασίᾳ, λαμπρότης ἐν δικαιοσύνῃ,
ἀλήθεια ἐν παρρησίᾳ, πίστις ἐν πεποιθήσει, ἐγκράτεια ἐν
ἀγιασμῶ· καὶ ταῦτα ὑπέπιπτεν πάντα ὑπὸ τὴν διάνοιαν ἡμῶν.
Τίνα οὖν ἄρα ἐστὶν τὰ ἐτοιμαζόμενα τοῖς ὑπομένουσιν;
Ὁ δημιουργὸς καὶ πατὴρ τῶν αἰώνων ὁ πανάγιος αὐτὸς
γινώσκει τὴν ποσότητα καὶ τὴν καλλονὴν αὐτῶν.

Ἡμεῖς
οὖν ἀγωνισώμεθα εὐρεθῆναι ἐν τῷ ἀριθμῷ τῶν ὑπομενόντων,
ὅπως μεταλάβωμεν τῶν ἐπηγγελμένων δωρεῶν.

Πῶς δὲ
ἔσται τοῦτο, ἀγαπητοί; Ἐὰν ἐστηριγμένη ἢ ἡ διάνοια ἡμῶν
πιστῶς πρὸς τὸν θεόν, ἐὰν ἐκζητῶμεν τὰ εὐάρεστα καὶ
εὐπρόσδεκτα αὐτῷ, ἐὰν ἐπιτελέσωμεν τὰ ἀνήκοντα τῇ ἀμώμῳ
βουλήσει αὐτοῦ καὶ ἀκολουθήσωμεν τῇ ὁδῷ τῆς ἀληθείας,
ἀπορρίψαντες ἀφ' ἑαυτῶν πᾶσαν ἀδικίαν καὶ πονηρίαν,
πλεονεξίαν, ἔρεις, κακοηθείας τε καὶ δόλους, ψιθυρισμούς τε
καὶ καταλαλιάς, θεοστυγίαν, ὑπερηφανίαν τε καὶ ἀλαζονείαν,
κενοδοξίαν τε καὶ ἀφιλοξενίαν.

Ταῦτα γὰρ οἱ πράσσοντες
στυγητοὶ τῷ θεῷ ὑπάρχουσιν, «οὐ μόνον δὲ οἱ πράσσοντες
αὐτά, ἀλλὰ καὶ οἱ συνευδοκοῦντες αὐτοῖς».

Λέγει γὰρ
ἡ γραφὴ· «Τῷ δὲ ἀμαρτωλῷ εἶπεν ὁ θεός· Ἰνατί σὺ διηγῆ τὰ
δικαιώματά μου καὶ ἀναλαμβάνεις τὴν διαθήκην μου ἐπὶ
στόματός σου;
Σὺ δὲ ἐμίσησας παιδείαν καὶ ἐξέβαλες
τοὺς λόγους μου εἰς τὰ ὀπίσω. Εἰ ἐθεώρεις κλέπτῃν, συνέ-
τρεχες αὐτῷ, καὶ μετὰ μοιχῶν τὴν μερίδα σου ἐτίθεις. Τὸ
στόμα σου ἐπλεόνασεν κακίαν, καὶ ἡ γλῶσσά σου περιέπλεκεν
δολιότητα. Καθήμενος κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου κατελάλεις, καὶ
κατὰ τοῦ υἱοῦ τῆς μητρὸς σου ἐτίθεις σκάνδαλον.

Ταῦτα
ἐποίησας, καὶ ἐσίγησα· ὑπέλαβες, ἄνομε, ὅτι ἕσομαί σοι
ὅμοιος.

Ἐλέγξω σε καὶ παραστήσω σε κατὰ πρόσω-
πόν σου.

Σύνετε δὴ ταῦτα, οἱ ἐπιλανθανόμενοι τοῦ θεοῦ,
μήποτε ἀρπάσῃ ὡς λέων καὶ μὴ ἦ ὁ ρύόμενος.

Θυσία
αἰνέσεως δοξάσει με, καὶ ἐκεῖ ὁδός, ἣν δεῖξω αὐτῷ τὸ σωτή-
ριον τοῦ θεοῦ.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΣ'.

Αὕτη ἡ ὁδός, ἀγαπητοί, ἐν ἧ εὕρομεν τὸ σωτήριον ἡμῶν, Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν ἀρχιερέα τῶν προσφορῶν ἡμῶν, τὸν προστάτην καὶ βοηθὸν τῆς ἀσθενείας ἡμῶν.

Διὰ

τούτου ἀτενίζομεν εἰς τὰ ὕψη τῶν οὐρανῶν, διὰ τούτου ἐνοπτριζόμεθα τὴν ἄμωμον καὶ ὑπερτάτην ὄψιν αὐτοῦ, διὰ τούτου ἠνεόχθησαν ἡμῶν οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς καρδίας, διὰ τούτου ἡ ἀσύνετος καὶ ἐσκοτωμένη διάνοια ἡμῶν ἀναθάλλει εἰς τὸ φῶς, διὰ τούτου ἠθέλησεν ὁ δεσπότης τῆς ἀθανάτου γνώσεως ἡμᾶς γεύσασθαι, «ὅς ὢν ἀπαύγασμα τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ τοσοῦτω μείζων ἐστὶν ἀγγέλων, ὅσω διαφορώτερον ὄνομα κεκληρονόμηκεν».

Γέγραπται γὰρ οὕτως· «Ὁ ποιῶν

τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα.»

Ἐπὶ δὲ τῷ υἱῷ αὐτοῦ οὕτως εἶπεν ὁ

δεσπότης· «Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε· αἴτησαι παρ' ἐμοῦ, καὶ δώσω σοι ἔθνη τὴν κληρονομίαν σου καὶ τὴν κατάσχεσίν σου τὰ πέρατα τῆς γῆς.»

Καὶάλιν

λέγει πρὸς αὐτόν· «Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.»

Τίνες οὖν οἱ

ἐχθροί; οἱ φαῦλοι καὶ ἀντιτασσόμενοι τῷ θελήματι αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΖ'.

Στρατευώμεθα οὖν, ἄνδρες ἀδελφοί, μετὰ πάσης ἐκτενείας ἐν τοῖς ἀμώμοις προστάγμασιν αὐτοῦ.

Κατα-

νοήσωμεν τοὺς στρατευομένους τοῖς ἡγουμένοις ἡμῶν, πῶς εὐτάκτως, πῶς εἰκτικῶς, πῶς ὑποτεταγμένως ἐπιτελοῦσιν τὰ διατασσόμενα.

Οὐ πάντες εἰσὶν ἑπαρχοὶ οὐδὲ χιλίαρχοι

οὐδὲ ἑκατόνταρχοι οὐδὲ πεντηκόνταρχοι οὐδὲ τὸ καθεξῆς, ἀλλ' ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι τὰ ἐπιτασσόμενα ὑπὸ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἡγουμένων ἐπιτελεῖ.

Οἱ μεγάλοι δίχα τῶν μικρῶν οὐ δύνανται εἶναι, οὔτε οἱ μικροὶ δίχα τῶν μεγάλων· σύγκρασις τίς ἐστὶν ἐν πᾶσιν, καὶ ἐν τούτοις χρήσις.

Λάβωμεν τὸ σῶμα ἡμῶν· ἡ κεφαλὴ

δίχα τῶν ποδῶν οὐδὲν ἐστὶν, οὕτως οὐδὲ οἱ πόδες δίχα τῆς κεφαλῆς· τὰ δὲ ἐλάχιστα μέλη τοῦ σώματος ἡμῶν ἀναγκαῖα καὶ εὐχρηστά εἰσὶν ὅλῳ τῷ σώματι· ἀλλὰ πάντα συνπνεῖ καὶ ὑποταγῆ μιᾷ χρῆται εἰς τὸ σώζεσθαι ὅλον τὸ σῶμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΗ'.

Σωζέσθω οὖν ἡμῶν ὅλον τὸ σῶμα ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
καὶ ὑποτασσέσθω ἕκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ, καθὼς ἐτέθη
ἐν τῷ χαρίσματι αὐτοῦ.

Ὁ ἰσχυρὸς τημελεῖτω τὸν ἀσθενῆ, ὁ δὲ ἀσθενὴς ἐντρέ-
πέτω τὸν ἰσχυρόν· ὁ πλούσιος ἐπιχορηγεῖτω τῷ πτωχῷ, ὁ δὲ
πτωχὸς εὐχαριστεῖτω τῷ θεῷ, ὅτι ἔδωκεν αὐτῷ δι' οὗ
ἀναπληρωθῆ αὐτοῦ τὸ ὑστέρημα· ὁ σοφὸς ἐνδεικνύσθω τὴν
σοφίαν αὐτοῦ μὴ ἐν λόγοις, ἀλλ' ἐν ἔργοις ἀγαθοῖς· ὁ ταπει-
νοφρονῶν μὴ ἑαυτῷ μαρτυρεῖτω, ἀλλ' ἑάτω ὑφ' ἑτέρου ἑαυτὸν
μαρτυρεῖσθαι· ὁ ἀγνὸς ἐν τῇ σαρκὶ μὴ ἀλαζονευέσθω, γινώ-
σκων, ὅτι ἕτερός ἐστιν ὁ ἐπιχορηγῶν αὐτῷ τὴν ἐγκράτειαν.
Ἀναλογισώμεθα οὖν, ἀδελφοί, ἐκ ποίας ὕλης ἐγενήθημεν,
ποῖοι καὶ τίνες εἰσῆλθαμεν εἰς τὸν κόσμον, ἐκ ποίου τάφου καὶ
σκοτότους ὁ πλάσας ἡμᾶς καὶ δημιουργήσας εἰσῆγαγεν εἰς τὸν
κόσμον αὐτοῦ, προετοιμάσας τὰς εὐεργεσίας αὐτοῦ πρὶν
ἡμᾶς γεννηθῆναι.

Ταῦτα οὖν πάντα ἐξ αὐτοῦ ἔχοντες
ὀφείλομεν κατὰ πάντα εὐχαριστεῖν αὐτῷ· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΘ'.

Ἄφρονες καὶ ἀσύνετοι καὶ μωροὶ καὶ ἀπαίδευτοι
χλευάζουσιν ἡμᾶς καὶ μυκτηρίζουσιν, ἑαυτοὺς βουλόμενοι
ἐπαίρεσθαι ταῖς διανοίαις αὐτῶν.

Τί γὰρ δύναται θνητός;

ἢ τίς ἰσχύς γηγενοῦς;

Γέγραπται γάρ· «Οὐκ ἦν μορφὴ

πρὸ ὀφθαλμῶν μου, ἀλλ' ἢ αὔραν καὶ φωνὴν ἤκουον·

Τί

γάρ; μὴ καθαρὸς ἔσται βροτὸς ἔναντι κυρίου, ἢ ἀπὸ τῶν

ἔργων αὐτοῦ ἄμεμπτος ἀνὴρ, εἰ κατὰ παίδων αὐτοῦ οὐ

πιστεύει, κατὰ δὲ ἀγγέλων αὐτοῦ σκολιὸν τι ἐπενόησεν;

Οὐρανὸς δὲ οὐ καθαρὸς ἐνώπιον αὐτοῦ· ἕα δέ, οἱ κατοι-

κοῦντες οἰκίας πηλίνας, ἐξ ὧν καὶ αὐτοὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πηλοῦ

ἐσμέν. Ἔπαισεν αὐτοὺς σητὸς τρόπον, καὶ ἀπὸ πρωΐθεν ἕως

ἑσπέρας οὐκ ἔτι εἰσίν· παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι αὐτοὺς ἑαυτοῖς

βοηθῆσαι ἀπώλοντο.

Ἐνεφύσησεν αὐτοῖς, καὶ ἔτελεύ-

τησαν παρὰ τὸ μὴ ἔχειν αὐτοὺς σοφίαν.

Ἐπικάλεσαι δέ,

εἴ τίς σοι ὑπακούσεται, ἢ εἴ τινα ἀγίων ἀγγέλων ὄψῃ· καὶ γὰρ
ἄφρονα ἀναιρεῖ ὀργή, πεπλανημένον δὲ θανατοῖ ζῆλος.

Ἐγὼ δὲ ἐώρακα ἄφρονας ρίζας βάλλοντας, ἀλλ' εὐθέως

ἐβρώθη αὐτῶν ἡ δίαίτα.

Πόρρω γένοιτο οἱ υἱοὶ αὐτῶν

ἀπὸ σωτηρίας· κολαβρισθεῖσαν ἐπὶ θύραις ἡσσόνων, καὶ οὐκ

ἔσται ὁ ἐξαιρούμενος. Ἄ γὰρ ἐκείνοις ἠτοιμάσται, δίκαιοι

ἔδονται· αὐτοὶ δὲ ἐκ κακῶν οὐκ ἐξαίρετοι ἔσονται.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Μ'.

Προδήλων οὖν ἡμῖν ὄντων τούτων καὶ ἐγκεκυφότες
εἰς τὰ βάθη τῆς θείας γνώσεως πάντα τάξει ποιεῖν ὀφείλομεν,
ὅσα ὁ δεσπότης ἐπιτελεῖν ἐκέλευσεν κατὰ καιροῦς τεταγμέ-
νους·

Τὰς τε προσφορὰς καὶ λειτουργίας ἐπιτελεῖσθαι,
καὶ οὐκ εἰκῆ ἢ ἀτάκτως ἐκέλευσεν γίνεσθαι, ἀλλ' ὠρισμένοις
καιροῖς καὶ ὥραις·

ποῦ τε καὶ διὰ τίνων ἐπιτελεῖσθαι
θέλει, αὐτὸς ὥρισεν τῇ ὑπερτάτῳ αὐτοῦ βουλήσει, ἵν' ὁσίως
πάντα γινόμενα ἐν εὐδοκίῃσι εὐπρόσδεκτα εἴη τῷ θελήματι
αὐτοῦ.

Οἱ οὖν τοῖς προστεταγμένοις καιροῖς ποιοῦντες
τὰς προσφορὰς αὐτῶν εὐπρόσδεκτοί τε καὶ μακάριοι· τοῖς
γὰρ νομίμοις τοῦ δεσπότη ἀκολουθοῦντες οὐ διαμαρτάνουσιν.
Τῷ γὰρ ἀρχιερεῖ ἴδιαι λειτουργίαι δεδομένα εἰσὶν καὶ τοῖς
ἱερεῦσιν ἴδιος ὁ τόπος προστέτακται καὶ λευίταις ἴδιαι διακο-
νίαι ἐπίκεινται· ὁ λαϊκὸς ἄνθρωπος τοῖς λαϊκοῖς προστάγμασιν
δέδεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΑ'.

Ἐκαστος ἡμῶν, ἀδελφοί, ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι
εὐαρεστεῖτω τῷ θεῷ ἐν ἀγαθῇ συνειδήσει ὑπάρχων, μὴ παρεκ-
βαίνων τὸν ὠρισμένον τῆς λειτουργίας αὐτοῦ κανόνα, ἐν
σεμνότητι.

Οὐ πανταχοῦ, ἀδελφοί, προσφέρονται θυσίαι
ἐνδελειχισμοῦ ἢ εὐχῶν ἢ περὶ ἁμαρτίας καὶ πλημμελείας, ἀλλ'
ἢ ἐν Ἱερουσαλὴμ μόνῃ· κἀκεῖ δὲ οὐκ ἐν παντὶ τόπῳ προσφέ-
ρεται, ἀλλ' ἔμπροσθεν τοῦ ναοῦ πρὸς τὸ θυσιαστήριον,
μωμοσκοπηθὲν τὸ προσφερόμενον διὰ τοῦ ἀρχιερέως καὶ τῶν
προειρημένων λειτουργῶν.

Οἱ οὖν παρὰ τὸ καθῆκον τῆς
βουλήσεως αὐτοῦ ποιοῦντές τι θάνατον τὸ πρόστιμον ἔχουσιν.
Ὅρατε, ἀδελφοί· ὅσω πλείονος κατηξιώθημεν γνώσεως,
τοσοῦτω μᾶλλον ὑποκείμεθα κινδύνῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΒ'.

Οἱ ἀπόστολοι ἡμῖν εὐηγγελίσθησαν ἀπὸ τοῦ κυρίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ, Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἐξεπέμφθη.
Ὁ Χριστὸς οὖν ἀπὸ τοῦ θεοῦ, καὶ οἱ ἀπόστολοι ἀπὸ τοῦ
Χριστοῦ· ἐγένοντο οὖν ἀμφοτέρωθεν εὐτάκτως ἐκ θελήματος
θεοῦ.

Παραγγελίας οὖν λαβόντες καὶ πληροφορηθέντες
διὰ τῆς ἀναστάσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ
πιστωθέντες ἐν τῷ λόγῳ τοῦ θεοῦ μετὰ πληροφορίας πνεύ-
ματος ἁγίου ἐξήλθον εὐαγγελιζόμενοι τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ
μέλλειν ἔρχεσθαι.

Κατὰ χώρας οὖν καὶ πόλεις κηρύσσοντες καθίστανον τὰς ἀπαρχὰς αὐτῶν, δοκιμάσαντες τῷ πνεύματι, εἰς ἐπισκόπους καὶ διακόνους τῶν μελλόντων πιστεύειν.

Καὶ τοῦτο οὐ καινῶς· ἐκ γὰρ δὴ πολλῶν χρόνων ἐγγέγραπτο περὶ ἐπισκόπων καὶ διακόνων· οὕτως γὰρ που λέγει ἡ γραφή· «Καταστήσω τοὺς ἐπισκόπους αὐτῶν ἐν δικαιοσύνῃ καὶ τοὺς διακόνους αὐτῶν ἐν πίστει.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΓ'.

Καὶ τί θαυμαστόν, εἰ οἱ ἐν Χριστῷ πιστευθέντες παρὰ θεοῦ ἔργον τοιοῦτο κατέστησαν τοὺς προειρημένους; ὅπου καὶ ὁ μακάριος «πιστὸς θεράπων ἐν ὄλῳ τῷ οἴκῳ ἡ Μωϋσῆς τὰ διατεταγμένα αὐτῷ πάντα ἐσημειώσατο ἐν ταῖς ἱεραῖς βίβλοις, ᾧ καὶ ἐπηκολούθησαν οἱ λοιποὶ προφηταὶ συνεπιμαρτυροῦντες τοῖς ὑπ' αὐτοῦ νενομοθετημένοις.

Ἐκεῖ-

νος γὰρ ζήλου ἐμπεσόντος περὶ τῆς ἱερωσύνης καὶ στασιαζουσῶν τῶν φυλῶν, ὅποια αὐτῶν εἶη τῷ ἐνδόξῳ ὀνόματι κεκοσμημένη, ἐκέλευσεν τοὺς δώδεκα φυλάρχους προσενεγκεῖν αὐτῷ ράβδους ἐπιγεγραμμένας ἐκάστης φυλῆς κατ' ὄνομα· καὶ λαβὼν αὐτάς ἔδησεν καὶ ἐσφράγισεν τοῖς δακτυλίοις τῶν φυλάρχων καὶ ἀπέθετο αὐτάς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ θεοῦ·

καὶ κλείσας τὴν

σκηνὴν ἐσφράγισεν τὰς κλεῖδας ὡσαύτως καὶ τὰς ράβδους, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· “Ἄνδρες ἀδελφοί, ἥς ἂν φυλῆς ἡ ράβδος βλαστήσῃ, ταύτην ἐκλέλεκται ὁ θεὸς εἰς τὸ ἱερατεῦειν καὶ λειτουργεῖν αὐτῷ.”

Πρωΐας δὲ γενομένης συνεκάλεσεν πάντα τὸν Ἰσραὴλ, τὰς ἑξακοσίας χιλιάδας τῶν ἀνδρῶν, καὶ ἐπεδείξατο τοῖς φυλάρχοις τὰς σφραγίδας καὶ ἠνοιξεν τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ προεἶλεν τὰς ράβδους· καὶ εὐρέθη ἡ ράβδος Ἁαρῶν οὐ μόνον βεβλαστηκυῖα, ἀλλὰ καὶ καρπὸν ἔχουσα.

Τί δοκεῖτε, ἀγαπητοί; οὐ προήδει Μωϋσῆς τοῦτο μέλλειν ἔσεσθαι; μάλιστα ἦδει· ἀλλ' ἵνα μὴ ἀκαταστασία γένηται ἐν τῷ Ἰσραὴλ, οὕτως ἐποίησεν, εἰς τὸ δοξασθῆναι τὸ ὄνομα τοῦ ἀληθινοῦ καὶ μόνου· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΔ'.

Καὶ οἱ ἀπόστολοι ἡμῶν ἔγνωσαν διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι ἔρις ἔσται περὶ τοῦ ὀνόματος τῆς ἐπισκοπῆς.

Διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν πρόγνωσιν εἰληφότες τελείαν κατέστησαν τοὺς προειρημένους καὶ μεταξὺ ἐπινομήν ἔδωκαν, ὅπως, ἐὰν κοιμηθῶσιν, διαδέξωνται ἕτεροι δεδοκιμασμένοι ἄνδρες τὴν λειτουργίαν αὐτῶν.

Τοὺς οὖν
κατασταθέντας ὑπ' ἐκείνων ἢ μεταξὺ ὑφ' ἑτέρων ἐλλογίμων
ἀνδρῶν συνευδοκησάσης τῆς ἐκκλησίας πάσης καὶ λειτου-
ργήσαντας ἀμέμπτως τῷ ποιμνίῳ τοῦ Χριστοῦ μετὰ ταπεινο-
φροσύνης, ἡσύχως καὶ ἀβαναύσως, μεμαρτυρημένους τε πολ-
λοῖς χρόνοις ὑπὸ πάντων, τούτους οὐ δικαίως νομίζομεν
ἀποβάλλεσθαι τῆς λειτουργίας.
Ἄμαρτία γὰρ οὐ μικρὰ
ἡμῖν ἔσται, ἐὰν τοὺς ἀμέμπτως καὶ ὁσίως προσενεγκόντας τὰ
δῶρα τῆς ἐπισκοπῆς ἀποβάλωμεν.
Μακάριοι οἱ προοδοι-
πορήσαντες πρεσβύτεροι, οἵτινες ἔγκαρπον καὶ τελείαν ἔσχον
τὴν ἀνάλυσιν· οὐ γὰρ εὐλαβοῦνται, μή τις αὐτοὺς μεταστήσῃ
ἀπὸ τοῦ ἰδρυμένου αὐτοῖς τόπου.
Ὅρωμεν γάρ, ὅτι ἐνίους
ὑμεῖς μετηγάγετε καλῶς πολιτευομένους ἐκ τῆς ἀμέμπτως
αὐτοῖς τετιμημένης λειτουργίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕ΄.

Φιλόνεικοι ἔστε, ἀδελφοί, καὶ ζηλωταὶ περὶ τῶν
ἀνηκόντων εἰς σωτηρίαν.
Ἐνκεκύφατε εἰς τὰς ἱεράς
γραφάς, τὰς ἀληθεῖς, τὰς διὰ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου.
Ἐπίστασθε, ὅτι οὐδὲν ἄδικον οὐδὲ παραπεποιημένον
γέγραπται ἐν αὐταῖς. Οὐχ εὐρήσετε δικαίους ἀποβεβλημένους
ἀπὸ ὁσίων ἀνδρῶν.
Ἐδιώχθησαν δίκαιοι, ἀλλ' ὑπὸ
ἀνόμων· ἐφυλακίσθησαν, ἀλλ' ὑπὸ ἀνοσίων· ἐλιθάσθησαν ὑπὸ
παρανόμων· ἀπεκτάνθησαν ὑπὸ τῶν μιαρὸν καὶ ἄδικον ζη-
λον ἀνειληφόντων.
Ταῦτα πάσχοντες εὐκλεῶς ἤνεγκαν.
Τί γὰρ εἶπωμεν, ἀδελφοί; Δανιὴλ ὑπὸ τῶν φοβουμένων
τὸν θεὸν ἐβλήθη εἰς λάκκον λεόντων;
Ἡ Ἄνανίας καὶ
Ἄζαρίας καὶ Μισαὴλ ὑπὸ τῶν θρησκευόντων τὴν μεγαλο-
πρεπῆ καὶ ἔνδοξον θρησκείαν τοῦ ὑψίστου κατείρχθησαν εἰς
κάμινον πυρός; Μηθαμῶς τοῦτο γένοιτο. Τίνες οὖν οἱ ταῦτα
δράσαντες; Οἱ στυγητοὶ καὶ πάσης κακίας πλήρεις εἰς
τοσοῦτο ἐξήρισαν θυμοῦ, ὥστε τοὺς ἐν ὁσίᾳ καὶ ἀμώμῳ
προθέσει δουλεύοντας τῷ θεῷ εἰς αἰκίαν περιβαλεῖν, μὴ εἰδό-
τες, ὅτι ὁ ὑψιστος ὑπέρμαχος καὶ ὑπερασπιστής ἐστιν τῶν ἐν
καθαρᾷ συνειδήσει λατρευόντων τῷ παναρέτῳ ὀνόματι αὐτοῦ·
ὧ ἢ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.
Οἱ δὲ
ὑπομένοντες ἐν πεποιθήσει δόξαν καὶ τιμὴν ἐκληρονόμησαν,
ἐπήρθησάν τε καὶ ἔγγραφοι ἐγένοντο ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἐν τῷ
μνημοσύνῳ αὐτοῦ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΣ'.

Τοιούτοις οὖν ὑποδείγμασιν κολληθῆναι καὶ ἡμᾶς
δεῖ, ἀδελφοί.

Γέγραπται γάρ· «Κολλᾶσθε τοῖς ἀγίοις,
ὅτι οἱ κολλώμενοι αὐτοῖς ἀγιασθήσονται.»

Καὶ πάλιν

ἐν ἑτέρῳ τόπῳ λέγει· «Μετὰ ἀνδρὸς ἀθώου ἀθῶος ἔση, καὶ
μετὰ ἐκλεκτοῦ ἐκλεκτὸς ἔση, καὶ μετὰ στρεβλοῦ διαστρέ-
ψεις.»

Κολληθῶμεν οὖν τοῖς ἀθώοις καὶ δικαίοις· εἰσὶν
δὲ οὗτοι ἐκλεκτοὶ τοῦ θεοῦ.

Ἴνατί ἔρεις καὶ θυμοὶ καὶ

διχοστασίαι καὶ σχίσματα πόλεμός τε ἐν ὑμῖν;

Ἦ οὐχὶ

ἓνα θεὸν ἔχομεν καὶ ἓνα Χριστὸν καὶ ἓν πνεῦμα τῆς χάριτος
τὸ ἐκχυθὲν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ μία κλήσις ἐν Χριστῷ;

Ἴνατί

διέσκομεν καὶ διασπῶμεν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ καὶ στασιάζομεν
πρὸς τὸ σῶμα τὸ ἴδιον καὶ εἰς τοσαύτην ἀπόνοιαν
ἐρχόμεθα, ὥστε ἐπιλαθέσθαι ἡμᾶς, ὅτι μέλη ἐσμὲν ἀλλήλων;
Μνήσθητε τῶν λόγων Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

Εἶπεν

γάρ· «Οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ· καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ οὐκ
ἐγεννήθη, ἢ ἓνα τῶν ἐκλεκτῶν μου σκανδαλίσει· κρεῖττον
ἦν αὐτῷ περιτεθῆναι μύλον καὶ καταποντισθῆναι εἰς τὴν
θάλασσαν, ἢ ἓνα τῶν ἐκλεκτῶν μου διαστρέψαι.»

Τὸ

σχίσμα ὑμῶν πολλοὺς διέστρεψεν, πολλοὺς εἰς ἀθυμίαν ἔβαλεν,
πολλοὺς εἰς δισταγμὸν, τοὺς πάντας ἡμᾶς εἰς λύπην· καὶ
ἐπίμονος ὑμῶν ἐστὶν ἡ στάσις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΖ'.

Ἄναλάβετε τὴν ἐπιστολὴν τοῦ μακαρίου Παύλου
τοῦ ἀποστόλου.

Τί πρῶτον ὑμῖν ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου
ἔγραψεν;

Ἐπ' ἀληθείας πνευματικῶς ἐπέστειλεν

ὑμῖν περὶ ἑαυτοῦ τε καὶ Κηφᾶ τε καὶ Ἀπολλῶ, διὰ τὸ καὶ
τότε προσκλίσεις ὑμᾶς πεποιῆσθαι.

Ἄλλ' ἢ πρόσκλισις

ἐκείνη ἦττονα ἀμαρτίαν ὑμῖν προσήνεγκεν· προσεκλίθητε γὰρ
ἀποστόλοις μεμαρτυρημένοις καὶ ἀνδρὶ δεδοκιμασμένῳ παρ'
αὐτοῖς.

Νυνὶ δὲ κατανοήσατε, τίνες ὑμᾶς διέστρεψαν καὶ

τὸ σεμνὸν τῆς περιβοήτου φιλαδελφίας ὑμῶν ἐμείωσαν.

Αἰσχρὰ, ἀγαπητοί, καὶ λίαν αἰσχρὰ καὶ ἀνάξια τῆς ἐν

Χριστῷ ἀγωγῆς ἀκούεσθαι, τὴν βεβαιωτάτην καὶ ἀρχαίαν

Κορινθίων ἐκκλησίαν δι' ἔν ἡ δύο πρόσωπα στασιάζειν πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους.

Καὶ αὕτη ἡ ἀκοή οὐ μόνον εἰς ἡμᾶς ἐχώρησεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἑτεροκλινεῖς ὑπάρχοντας ἀφ' ἡμῶν, ὥστε καὶ βλασφημίας ἐπιφέρεισθαι τῷ ὀνόματι κυρίου διὰ τὴν ὑμετέραν ἀφροσύνην, ἑαυτοῖς δὲ κίνδυνον ἐπεξεργάζεσθαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΗ'.

Ἐξάρωμεν οὖν τοῦτο ἐν τάχει καὶ προσπέσωμεν τῷ δεσπότη καὶ κλαύσωμεν ἰκετεύοντες αὐτόν, ὅπως ἴλεως γενόμενος ἐπικαταλλαγῇ ἡμῖν καὶ ἐπὶ τὴν σεμνὴν τῆς φιλαδελφίας ἡμῶν ἀγνὴν ἀγωγὴν ἀποκαταστήσῃ ἡμᾶς.

Πύλη γὰρ δικαιοσύνης ἀνεωγυῖα εἰς ζωὴν αὕτη, καθὼς γέγραπται· «Ἀνοίξατέ μοι πύλας δικαιοσύνης· εἰσελθὼν ἐν αὐταῖς ἐξομολογήσομαι τῷ κυρίῳ.

Αὕτη ἡ πύλη τοῦ κυρίου· δίκαιοι εἰσελεύσονται ἐν αὐτῇ.»

Πολλῶν οὖν

φυλῶν ἀνεωγυῖων ἡ ἐν δικαιοσύνῃ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐν Χριστῷ, ἐν ἧ μακάριοι πάντες οἱ εἰσελθόντες καὶ κατευθύνοντες τὴν πορείαν αὐτῶν ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ, ἀταράχως πάντα ἐπιτελοῦντες.

Ἦτω τις πιστός, ἦτω δυνατὸς γνῶσιν ἐξειπεῖν, ἦτω σοφὸς ἐν διακρίσει λόγων, ἦτω ἀγνὸς ἐν ἔργοις· τοσοῦτω γὰρ μᾶλλον ταπεινοφρονεῖν ὀφείλει, ὅσῳ δοκεῖ μᾶλλον μείζων εἶναι, καὶ ζητεῖν τὸ κοινωφελὲς πᾶσιν, καὶ μὴ τὸ ἑαυτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΘ'.

Ὁ ἔχων ἀγάπην ἐν Χριστῷ ποιησάτω τὰ τοῦ Χριστοῦ παραγγέλματα.

Τὸν δεσμὸν τῆς ἀγάπης τοῦ θεοῦ τίς δύναται ἐξηγήσασθαι;

τὸ μεγαλεῖον τῆς καλλονῆς αὐτοῦ τίς ἀρκετὸς ἐξειπεῖν;

Τὸ ὕψος, εἰς ὃ ἀνάγει ἡ ἀγάπη, ἀνεκδιήγητόν ἐστιν.

Ἄγάπη κολλᾷ ἡμᾶς τῷ θεῷ,

«ἀγάπη καλύπτει πλῆθος ἁμαρτιῶν», ἀγάπη πάντα ἀνέχεται, πάντα μακροθυμεῖ· οὐδὲν βάνουσον ἐν ἀγάπῃ, οὐδὲν ὑπερήφανον· ἀγάπη σχίσμα οὐκ ἔχει, ἀγάπη οὐ στασιάζει, ἀγάπη πάντα ποιεῖ ἐν ὁμονοίᾳ· ἐν τῇ ἀγάπῃ ἔτελειώθησαν πάντες οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ θεοῦ· δίχα ἀγάπης οὐδὲν εὐάρεστόν ἐστιν τῷ θεῷ.

Ἐν ἀγάπῃ προσελάβετο ἡμᾶς ὁ δεσπότης διὰ τὴν ἀγάπην, ἣν ἔσχεν πρὸς ἡμᾶς, τὸ αἷμα αὐτοῦ ἔδωκεν ὑπὲρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ κύριος ἡμῶν ἐν θελήματι θεοῦ,

καὶ τὴν σάρκα ὑπὲρ τῆς σαρκὸς ἡμῶν καὶ τὴν ψυχὴν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ν'.

Ὅρατε, ἀγαπητοί, πῶς μέγα καὶ θαυμαστόν ἐστὶν ἡ ἀγάπη, καὶ τῆς τελειότητος αὐτῆς οὐκ ἔστιν ἐξήγησις. Τίς ἰκανὸς ἐν αὐτῇ εὐρεθῆναι, εἰ μὴ οὓς ἂν καταξιώσῃ ὁ θεός; Δεώμεθα οὖν καὶ αἰτώμεθα ἀπὸ τοῦ ἐλέους αὐτοῦ, ἵνα ἐν ἀγάπῃ εὐρεθῶμεν δίχα προσκλίσεως ἀνθρωπίνης, ἄμωμοι.

Αἱ γενεαὶ πᾶσαι ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τῆσδε τῆς ἡμέρας παρήλθον· ἀλλ' οἱ ἐν ἀγάπῃ τελειωθέντες κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ χάριν ἔχουσιν χῶρον εὐσεβῶν· οἱ φανερωθήσονται ἐν τῇ ἐπισκοπῇ τῆς βασιλείας τοῦ Χριστοῦ.

Γέγραπται

γάρ· «Εἰσέλθετε εἰς τὰ ταμεῖα μικρὸν ὅσον ὅσον, ἕως οὗ παρέλθῃ ἡ ὀργὴ καὶ ὁ θυμὸς μου· καὶ μνησθήσομαι ἡμέρας ἀγαθῆς καὶ ἀναστήσω ὑμᾶς ἐκ τῶν θηκῶν ὑμῶν.»

Μακά-

ριοὶ ἐσμεν, ἀγαπητοί, εἰ τὰ προστάγματα τοῦ θεοῦ ἐποιοῦμεν ἐν ὁμοιοῖα ἀγάπης, εἰς τὸ ἀφεθῆναι ἡμῖν δι' ἀγάπης τὰς ἀμαρτίας.

Γέγραπται γάρ· «Μακάριοι, ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι, καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἀμαρτίαι· μακάριος ἀνὴρ, οὗ οὐ μὴ λογισηται κύριος ἀμαρτίαν, οὐδέ ἐστὶν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ δόλος.»

Οὗτος ὁ μακαρισμὸς ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἐκλελεγμένους ὑπὸ τοῦ θεοῦ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΑ'.

Ὅσα οὖν παρεπέσαμεν καὶ ἐποιήσαμεν διὰ τινὰς παρεμπτώσεις τοῦ ἀντικειμένου, ἀξιῶσωμεν ἀφεθῆναι ἡμῖν· καὶ ἐκεῖνοι δέ, οἵτινες ἀρχηγοὶ στάσεως καὶ διχοστασίας ἐγενήθησαν, ὀφείλουσιν τὸ κοινὸν τῆς ἐλπίδος σκοπεῖν.

Οἱ γὰρ μετὰ φόβου καὶ ἀγάπης πολιτευόμενοι ἑαυτοὺς θέλουσιν μᾶλλον αἰκίαις περιπίπτειν ἢ τοὺς πλησίον· μᾶλλον δὲ ἑαυτῶν κατάγνωσιν φέρουσιν ἢ τῆς παραδεδομένης ἡμῖν καλῶς καὶ δικαίως ὁμοφωνίας.

Καλὸν γὰρ ἀνθρώπῳ

ἐξομολογεῖσθαι περὶ τῶν παραπτωμάτων ἢ σκληρῶναι τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καθὼς ἐσκληρύνθη ἡ καρδία τῶν στασιασάντων πρὸς τὸν θεράποντα τοῦ θεοῦ Μωϋσῆν, ὧν τὸ κρίμα πρόδηλον ἐγενήθη.

«Κατέβησαν γὰρ εἰς ἄδου ζῶντες», καὶ «θάνατος ποιμανεῖ αὐτούς».

Φαραὼ καὶ ἡ στρατιὰ

αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἡγούμενοι Αἰγύπτου, τὰ τε ἄρματα καὶ

οί ἀναβάται αὐτῶν οὐ δι' ἄλλην τινὰ αἰτίαν ἐβυθίσθησαν εἰς θάλασσαν ἐρυθρὰν καὶ ἀπώλοντο, ἀλλὰ διὰ τὸ σκληρυνθῆναι αὐτῶν τὰς ἀσυνέτους καρδίας μετὰ τὸ γενέσθαι τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα ἐν Αἰγύπτῳ διὰ τοῦ θεράποντος τοῦ θεοῦ Μωϋσέως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΒ'.

Ἄπροσδεῖς, ἀδελφοί, ὁ δεσπότης ὑπάρχει τῶν ἀπάντων· οὐδὲν οὐδενὸς χρίζει εἰ μὴ τὸ ἐξομολογεῖσθαι αὐτῷ.

Φησὶν γὰρ ὁ ἐκλεκτὸς Δαυὶδ· «Ἐξομολογήσομαι τῷ κυρίῳ, καὶ ἄρέσει αὐτῷ ὑπὲρ μόσχον νέον κέρατα ἐκφέροντα καὶ ὄπλᾶς· ἰδέτωσαν πτωχοὶ καὶ εὐφρανθήτωσαν.» Καὶ πάλιν λέγει· «Θῦσον τῷ θεῷ θυσίαν αἰνέσεως καὶ ἀπόδος τῷ ὑψίστῳ τὰς εὐχὰς σου· καὶ ἐπικάλεσαί με ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς σου, καὶ ἐξελοῦμαί σε, καὶ δοξάσεις με.»

«Θυσία γὰρ τῷ θεῷ πνεῦμα συντετριμμένον.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΓ'.

Ἐπίστασθε γὰρ καὶ καλῶς ἐπίστασθε τὰς ἱεράς γραφάς, ἀγαπητοί, καὶ ἐγκεκύφατε εἰς τὰ λόγια τοῦ θεοῦ. Πρὸς ἀνάμνησιν οὖν ταῦτα γράφομεν.

Μωϋσέως γὰρ ἀναβάντος εἰς τὸ ὄρος καὶ ποιήσαντος τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας ἐν νηστείᾳ καὶ ταπεινώσει εἶπεν πρὸς αὐτὸν ὁ θεός· «Κατάβηθι τὸ τάχος ἐντεῦθεν, ὅτι ἠνόμησεν ὁ λαός σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου· παρέβησαν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετείλω αὐτοῖς, ἐποίησαν ἑαυτοῖς χωνεύματα.»

Καὶ εἶπεν κύριος πρὸς αὐτόν· «Λελάληκα πρὸς σὲ ἅπαξ καὶ δις λέγων· Ἐώρακα τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ ἰδοὺ ἐστὶν σκληροτράχηλος· ἔασόν με ἐξολεθρεῦσαι αὐτούς, καὶ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτῶν ὑποκάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα καὶ θαυμαστὸν καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ τοῦτο.»

Καὶ εἶπεν Μωϋσῆς· «Μηθαμῶς, κύριε· ἄφες τὴν ἀμαρτίαν τῷ λαῷ τούτῳ, ἢ καμὲ ἐξάλειψον ἐκ βίβλου ζώντων.»

Ἦ μεγάλης ἀγάπης, ὦ τελειότητος ἀνυπερβλήτου· παρρησιάζεται θεράπων πρὸς κύριον, αἰτεῖται ἄφεςιν τῷ πλήθει, ἢ καὶ ἑαυτὸν ἐξαλειφθῆναι μετ' αὐτῶν ἀξιοῖ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΔ'.

Τίς οὖν ἐν ὑμῖν γενναῖος, τίς εὖσπλαγχνος, τίς πεπληροφορημένος ἀγάπης; Εἰπάτω· Εἰ δι' ἐμὲ στάσις καὶ ἔρις καὶ σχίσματα, ἐκχωρῶ, ἄπειμι, οὗ ἂν βούλησθε, καὶ

ποιῶ τὰ προστασσομένα ὑπὸ τοῦ πλήθους· μόνον τὸ ποιμνιον τοῦ Χριστοῦ εἰρηνευέτω μετὰ τῶν καθεσταμένων πρεσβυτέρων.

Τοῦτο ὁ ποιήσας ἑαυτῷ μέγα κλέος ἐν Χριστῷ περιποιήσεται, καὶ πᾶς τόπος δέξεται αὐτόν. «Τοῦ γὰρ κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.»

Ταῦτα οἱ πολιτευόμενοι τὴν ἀμεταμέλητον πολιτείαν τοῦ θεοῦ ἐποίησαν καὶ ποιήσουσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΕ΄.

Ἵνα δὲ καὶ ὑποδείγματα ἔθνῶν ἐνέγκωμεν· πολλοὶ βασιλεῖς καὶ ἡγούμενοι λοιμικοῦ τινὸς ἐνστάντος καιροῦ χρησιμοδοτηθέντες παρέδωκαν ἑαυτοὺς εἰς θάνατον, ἵνα ὕσωνται διὰ τοῦ ἑαυτῶν αἵματος τοὺς πολίτας· πολλοὶ ἐξεχώρησαν ἰδίων πόλεων, ἵνα μὴ στασιάζωσιν ἐπὶ πλεῖον.

Ἐπιστάμεθα πολλοὺς ἐν ἡμῖν παραδεδωκότας ἑαυτοὺς εἰς δεσμά, ὅπως ἑτέρους λυτρώσονται· πολλοὶ ἑαυτοὺς παρέδωκαν εἰς δουλείαν καὶ λαβόντες τὰς τιμὰς αὐτῶν ἑτέρους ἐψώμισαν. Πολλὰ γυναῖκες ἐνδυναμωθεῖσαι διὰ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ ἐπετελέσαντο πολλὰ ἀνδρεῖα.

Ἰουδιθ ἡ μακαρία, ἐν συγκλεισμῷ οὔσης τῆς πόλεως, ἠτήσατο παρὰ τῶν πρεσβυτέρων ἑαθῆναι αὐτὴν ἐξελθεῖν εἰς τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων.

Παραδοῦσα οὖν ἑαυτὴν τῷ κινδύνῳ ἐξῆλθεν δι' ἀγάπην τῆς πατρίδος καὶ τοῦ λαοῦ τοῦ ὄντος ἐν συγκλεισμῷ, καὶ παρέδωκεν κύριος Ὀλοφέρνην ἐν χειρὶ θηλείας.

Οὐχ ἥττονι καὶ ἡ τελεία κατὰ πίστιν Ἐσθήρ κινδύνῳ ἑαυτὴν παρέβαλεν, ἵνα τὸ δωδεκάφυλον τοῦ Ἰσραὴλ μέλλον ἀπολέσθαι ῥύσῃται· διὰ γὰρ τῆς νηστείας καὶ τῆς ταπεινώσεως αὐτῆς ἠξίωσεν τὸν παντεπόπτην δεσπότην, θεὸν τῶν αἰώνων· ὃς ἰδὼν τὸ ταπεινὸν τῆς ψυχῆς αὐτῆς ἐρύσατο τὸν λαόν, ὧν χάριν ἐκινδύνευσεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΣ΄.

Καὶ ἡμεῖς οὖν ἐντύχωμεν περὶ τῶν ἔν τινι παραπτώματι ὑπαρχόντων, ὅπως δοθῆ αὐτοῖς ἐπιείκεια καὶ ταπεινοφροσύνη εἰς τὸ εἶξαι αὐτοὺς μὴ ἡμῖν, ἀλλὰ τῷ θελήματι τοῦ θεοῦ· οὕτως γὰρ ἔσται αὐτοῖς ἔγκαρπος καὶ τελεία ἡ πρὸς τὸν θεὸν καὶ τοὺς ἀγίους μετ' οἰκτιρμῶν μνεῖα.

Ἀναλάβωμεν παιδείαν, ἐφ' ἣ οὐδεὶς ὀφείλει ἀγανακτεῖν, ἀγαπητοί. Ἡ νοθεύτησις, ἣν ποιούμεθα εἰς ἀλλήλους, καλὴ ἐστὶν καὶ ὑπεράγαν ὠφέλιμος· κολλᾷ γὰρ ἡμᾶς τῷ θελήματι τοῦ θεοῦ.

Οὕτως
γάρ φησιν ὁ ἅγιος λόγος· «Παιδεύων ἐπαίδευσέν με ὁ κύριος,
καὶ τῷ θανάτῳ οὐ παρέδωκέν με.»
«Ὅν γὰρ ἀγαπᾷ
κύριος, παιδεύει· μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱόν, ὃν παραδέχεται.»
«Παιδεύσει με γάρ, φησίν, δίκαιος ἐν ἐλέει καὶ ἐλέγξει με·
ἔλαιον δὲ ἁμαρτωλῶν μὴ λιπανάτω τὴν κεφαλὴν μου.»
Καὶ πάλιν λέγει· «Μακάριος ἄνθρωπος, ὃν ἤλεγξεν ὁ
κύριος· νουθέτημα δὲ παντοκράτορος μὴ ἀπαναίνου· αὐτὸς γὰρ
ἀλγεῖν ποιεῖ, καὶ πάλιν ἀποκαθίστησιν·
ἔπαισεν, καὶ αἱ
χεῖρες αὐτοῦ ἴασαντο.
Ἐξάκις ἐξ ἀναγκῶν ἐξελεῖταί σε,
ἐν δὲ τῷ ἐβδόμῳ οὐχ ἄψεται σου κακόν.
Ἐν λιμῷ ῥύσεται
σε ἐκ θανάτου, ἐν πολέμῳ δὲ ἐκ χειρὸς σιδήρου λύσει σε·
καὶ ἀπὸ μάστιγος γλώσσης σε κρύψει, καὶ οὐ μὴ φοβη-
θήσῃ κακῶν ἐπερχομένων.
Ἄδίκων καὶ ἀνόμων καταγε-
λάση, ἀπὸ δὲ θηρίων ἀγρίων οὐ μὴ φοβηθῆς·
θηρὲς γὰρ
ἄγριοι εἰρηνεύσουσίν σοι.
Εἶτα γνώση, ὅτι εἰρηνεύσει σου
ὁ οἶκος· ἡ δὲ δίαίτα τῆς σκηνῆς σου οὐ μὴ ἀμάρτη.
Γνώ-
ση δέ, ὅτι πολὺ τὸ σπέρμα σου, τὰ δὲ τέκνα σου ὥσπερ τὸ
παμβότανον τοῦ ἀγροῦ.
Ἐλεύση δὲ ἐν τάφῳ ὥσπερ σῖτος
ῥίμος κατὰ καιρὸν θεριζόμενος, ἢ ὥσπερ θημωνιὰ ἄλωνος
καθ' ὥραν συγκομισθεῖσα.»
Βλέπετε, ἀγαπητοί,
πόσος ὑπερασπισμὸς ἐστὶν τοῖς παιδευομένοις ὑπὸ τοῦ
δεσπότου· πατὴρ γὰρ ἀγαθὸς ὢν παιδεύει εἰς τὸ ἐλεηθῆναι
ἡμᾶς διὰ τῆς ὀσίας παιδείας αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΖ΄.

Ἵμεῖς οὖν οἱ τὴν καταβολὴν τῆς στάσεως ποιή-
σαντες ὑποτάγητε τοῖς πρεσβυτέροις καὶ παιδεύθητε εἰς
μετάνοιαν κάμψαντες τὰ γόνατα τῆς καρδίας ὑμῶν.
Μά-
θετε ὑποτάσσεσθαι ἀποθέμενοι τὴν ἀλαζόνα καὶ ὑπερήφανον
τῆς γλώσσης ὑμῶν αὐθάδειαν· ἄμεινον γὰρ ἐστὶν ὑμῖν, ἐν τῷ
ποιμνίῳ τοῦ Χριστοῦ μικροὺς καὶ ἐλλογίμους εὐρεθῆναι, ἢ
καθ' ὑπεροχὴν δοκοῦντας ἐκριφῆναι ἐκ τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ.
Οὕτως γὰρ λέγει ἡ πανάρετος σοφία· «Ἴδου προήσομαι
ὑμῖν ἐμῆς πνοῆς ἡσιν, διδάξω δὲ ὑμᾶς τὸν ἐμὸν λόγον.
Ἐπειδὴ ἐκάλουν καὶ οὐχ ὑπηκούσατε, καὶ ἐξέτεινον λόγους
καὶ οὐ προσείχετε, ἀλλὰ ἀκύρους ἐποιεῖτε τὰς ἐμὰς βουλάς,

τοῖς δὲ ἔμοις ἐλέγχοις ἠπειθήσατε· τοιγαροῦν κἀγὼ τῇ ὑμε-
τέρᾳ ἀπωλείᾳ ἐπιγελάσομαι, καταχαροῦμαι δέ, ἡνίκα ἂν
ἔρχηται ὑμῖν ὄλεθρος καὶ ὡς ἂν ἀφίκηται ὑμῖν ἄφνω θόρυβος,
ἢ δὲ καταστροφή ὅμοια καταιγίδι παρῆ, ἢ ὅταν ἔρχηται ὑμῖν
θλίψις καὶ πολιορκία.

Ἔσται γάρ, ὅταν ἐπικαλέσησθέ με,
ἐγὼ δὲ οὐκ εἰσακούσομαι ὑμῶν· ζητήσουσίν με κακοί, καὶ
οὐχ εὐρήσουσιν. Ἐμίσησαν γὰρ σοφίαν, τὸν δὲ φόβον τοῦ
κυρίου οὐ προείλαντο, οὐδὲ ἤθελον ἐμαῖς προσέχειν βουλαῖς,
ἐμυκτήριζον δὲ ἔμοις ἐλέγχους.

Τοιγαροῦν ἔδονται τῆς
ἑαυτῶν ὁδοῦ τοὺς καρπούς καὶ τῆς ἑαυτῶν ἀσεβείας πλησθή-
σονται.

Ἄνθ' ὧν γὰρ ἠδίκουν νηπίους φονευθήσονται, καὶ
ἔξετασμός ἀσεβεῖς ὀλεῖ· ὁ δὲ ἐμοῦ ἀκούων κατασκηνώσει ἐπ'
ἐλπίδι πεποιθώς καὶ ἡσυχάσει ἀφόβως ἀπὸ παντὸς κακοῦ.»

Ἐπακούσωμεν οὖν τῷ παναγίῳ καὶ ἐνδόξῳ ὀνόματι
αὐτοῦ φυγόντες τὰς προειρημένας διὰ τῆς σοφίας τοῖς ἀπει-
θοῦσιν ἀπειλάς, ἵνα «κατασκηνώσωμεν πεποιθότες ἐπὶ τὸ
ὀσιώτατον τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ ὄνομα.

Δέξασθε τὴν

συμβουλήν ἡμῶν, καὶ ἔσται ἀμεταμέλητα ὑμῖν. Ζῆ γὰρ ὁ θεὸς
καὶ ζῆ ὁ κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, ἢ τε
πίστις καὶ ἡ ἐλπίς τῶν ἐκλεκτῶν, ὅτι ὁ ποιήσας ἐν ταπει-
νοφροσύνῃ μετ' ἐκτενοῦς ἐπιεικείας ἀμεταμελήτως τὰ ὑπὸ
τοῦ θεοῦ δεδομένα δικαιώματα καὶ προστάγματα, οὗτος
ἐντεταγμένος καὶ ἐλλόγιμος ἔσται εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν σωζο-
μένων διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ ἔστιν αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἐὰν δὲ τινες ἀπειθήσωσιν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ δι' ἡμῶν
εἰρημένοις, γινωσκέτωσαν ὅτι παραπτώσει καὶ κινδύνῳ οὐ
μικρῷ ἑαυτοὺς ἐνδήσουσιν.

Ἡμεῖς δὲ ἀθῶοι ἐσόμεθα ἀπὸ ταύτης τῆς ἀμαρτίας καὶ
αἰτησόμεθα ἐκτενῆ τὴν δέησιν καὶ ἱκεσίαν ποιούμενοι, ὅπως
τὸν ἀριθμὸν τὸν κατηριθμημένον τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ ἐν ὄλῳ
τῷ κόσμῳ διαφυλάξῃ ἄθραυστον ὁ δημιουργὸς τῶν ἀπάντων
διὰ τοῦ ἡγαπημένου παιδὸς αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου
ἡμῶν, δι' οὗ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ἀπὸ σκότους εἰς φῶς, ἀπὸ ἀγνω-
σίας εἰς ἐπίγνωσιν δόξης ὀνόματος αὐτοῦ,

ἐλπίζειν ἐπὶ τὸ ἀρχεγόνον πάσης κτίσεως ὀνομά σου,
ἀνοιξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ἡμῶν εἰς τὸ γινώσκειν
σε τὸν μόνον ὑψίστον ἐν ὑψίστοις, ἅγιον ἐν ἀγίοις ἀναπαύο-
μενον· τὸν ταπεινοῦντα ὕβριν ὑπερηφάνων, τὸν διαλύοντα
λογισμοὺς ἔθνων, τὸν ποιοῦντα ταπεινοὺς εἰς ὕψος καὶ τοὺς
ὑψηλοὺς ταπεινοῦντα· τὸν πλουτίζοντα καὶ πτωχίζοντα, τὸν
ἀποκτείνοντα καὶ ζῆν ποιοῦντα, μόνον εὐεργέτην πνευμάτων
καὶ θεὸν πάσης σαρκός· τὸν ἐπιβλέποντα ἐν ταῖς ἀβύσσοις, τὸν
ἐπόπτην ἀνθρωπίνων ἔργων, τὸν τῶν κινδυνευόντων βοηθόν,

τὸν τῶν ἀπηλιτισμένων σωτῆρα, τὸν παντὸς πνεύματος κτίστην καὶ ἐπίσκοπον· τὸν πληθύνοντα ἔθνη ἐπὶ γῆς καὶ ἐκ πάντων ἐκλεξάμενον τοὺς ἀγαπῶντάς σε διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἠγαπημένου παιδός σου, δι' οὗ ἡμᾶς ἐπαίδευσας, ἠγίασας, ἐτίμησας.

Ἄξιοῦμέν σε, δέσποτα, βοηθὸν γενέσθαι καὶ ἀντιλήπτορα ἡμῶν· τοὺς ἐν θλίψει ἡμῶν σῶσον, τοὺς πεπτωκότας ἔγειρον, τοῖς δεομένοις ἐπιφάνηθι, τοὺς ἀσθενεῖς ἴασαι, τοὺς πλανωμένους τοῦ λαοῦ σου ἐπίστρεψον· χόρτασον τοὺς πεινῶντας, λύτρωσαι τοὺς δεσμίους ἡμῶν, ἐξανάστησον τοὺς ἀσθενοῦντας, παρακάλεσον τοὺς ὀλιγοψυχοῦντας· γνώτωσάν σε πάντα τὰ ἔθνη ὅτι σὺ εἶ ὁ θεὸς μόνος καὶ Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ παῖς σου καὶ «ἡμεῖς λαός σου καὶ πρόβατα τῆς νομῆς σου».

Σὺ γὰρ τὴν ἀέναον τοῦ κόσμου σύστασιν διὰ τῶν ἐνεργουμένων ἐφανεροποίησας· σύ, κύριε, τὴν οἰκουμένην ἔκτισας, ὁ πιστὸς ἐν πάσαις ταῖς γενεαῖς, δίκαιος ἐν τοῖς κρίμασιν, θαυμαστὸς ἐν ἰσχύϊ καὶ μεγαλοπρεπείᾳ, ὁ σοφὸς ἐν τῷ κτίζειν καὶ συνετὸς ἐν τῷ τὰ γενόμενα ἐδράσαι, ὁ ἀγαθὸς ἐν τοῖς ὀρωμένοις καὶ χρηστὸς ἐν τοῖς πεποιθόσιν ἐπὶ σέ, ἐλεῆμον καὶ οἰκτίρμον, ἄφες ἡμῖν τὰς ἀνομίας ἡμῶν καὶ τὰς ἀδικίας καὶ τὰ παραπτώματα καὶ πλημμελείας.

Μὴ

λογίση πᾶσαν ἀμαρτίαν δούλων σου καὶ παιδικῶν, ἀλλὰ καθάρισον ἡμᾶς τὸν καθαρισμὸν τῆς σῆς ἀληθείας, καὶ κατεύθυνον τὰ διαβήματα ἡμῶν ἐν ὁσιότητι καρδίας πορεύεσθαι καὶ ποιεῖν τὰ καλὰ καὶ εὐάρεστα ἐνώπιόν σου καὶ ἐνώπιον τῶν ἀρχόντων ἡμῶν.

Ναί, δέσποτα, ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου ἐφ' ἡμᾶς εἰς ἀγαθὰ ἐν εἰρήνῃ, εἰς τὸ σκεπασθῆναι ἡμᾶς τῇ χειρὶ σου τῇ κραταιᾷ καὶ ὑσθῆναι ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ, καὶ ὑσαι ἡμᾶς ἀπὸ τῶν μισούντων ἡμᾶς ἀδίκως.

Δὸς ὁμόνοιαν καὶ εἰρήνην ἡμῖν τε καὶ πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν τὴν γῆν, καθὼς ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν, ἐπικαλουμένων σε αὐτῶν ὁσίως ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ, ὑπηκόους γινομένους τῷ παντοκράτορι καὶ παναρέτῳ ὀνόματί σου, τοῖς τε ἄρχουσιν καὶ ἡγουμένοις ἡμῶν ἐπὶ τῆς γῆς.

Σὺ, δέσποτα, ἔδωκας τὴν ἐξουσίαν τῆς βασιλείας αὐτοῖς διὰ τοῦ μεγαλοπρεποῦς καὶ ἀνεκδιηγήτου κράτους σου, εἰς τὸ γινώσκοντας ἡμᾶς τὴν ὑπὸ σοῦ αὐτοῖς δεδομένην δόξαν καὶ τιμὴν ὑποτάσσεσθαι αὐτοῖς, μηδὲν ἐναντιομένους τῷ θελήματί σου· οἷς δός, κύριε, υἰεῖαν, εἰρήνην, ὁμόνοιαν, εὐστάθειαν, εἰς τὸ διέπειν αὐτοὺς τὴν ὑπὸ σοῦ δεδομένην αὐτοῖς ἡγεμονίαν ἀπροσκόπως.

Σὺ γάρ, δέσποτα ἔπου

ράνιε, βασιλεῦ τῶν αἰώνων, δίδως τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ἐξουσίαν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ὑπαρχόντων·

σύ, κύριε, διεύθυνον τὴν βουλὴν αὐτῶν κατὰ τὸ καλὸν καὶ εὐάρεστον ἐνώπιόν σου, ὅπως διέποντες ἐν εἰρήνῃ καὶ πραύτητι εὐσεβῶς τὴν ὑπὸ σοῦ αὐτοῖς δεδομένην ἐξουσίαν ἴλεώ σου τυγχάνωσιν.

Ὁ μόνος δυνατὸς ποιῆσαι ταῦτα καὶ περισσότερα ἀγαθὰ μεθ' ἡμῶν, σοὶ ἐξομολογούμεθα διὰ τοῦ ἀρχιερέως καὶ προστάτου τῶν ψυχῶν ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ σοὶ ἡ δόξα καὶ ἡ μεγαλωσύνη καὶ νῦν καὶ εἰς γενεὰν γενεῶν καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Περὶ μὲν τῶν ἀνηκόντων τῇ θρησκείᾳ ἡμῶν καὶ τῶν ὠφελιμωτάτων εἰς ἐνάρετον βίον τοῖς θέλουσιν εὐσεβῶς καὶ δικαίως διευθύνειν, ἰκανῶς ἐπεστείλαμεν ὑμῖν, ἄνδρες ἀδελφοί. Περὶ γὰρ πίστεως καὶ μετανοίας καὶ γνησίας ἀγάπης καὶ ἐγκρατείας καὶ σωφροσύνης καὶ ὑπομονῆς πάντα τόπον ἐψηλαφήσαμεν, ὑπομιμησκοντες δεῖν ὑμᾶς ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ καὶ μακροθυμίᾳ τῷ παντοκράτορι θεῷ ὁσίως εὐαρεστεῖν, ὁμονοοῦντας ἀμνησικάκως ἐν ἀγάπῃ καὶ εἰρήνῃ μετὰ ἐκτενοῦς ἐπιεικείας, καθὼς καὶ οἱ προδεδηλωμένοι πατέρες ἡμῶν εὐηρέστησαν ταπεινοφρονοῦντες τὰ πρὸς τὸν πατέρα καὶ θεὸν καὶ κτίστην καὶ πάντας ἀνθρώπους.

Καὶ ταῦτα

τοσοῦτῳ ἥδιον ὑπεμνήσαμεν, ἐπειδὴ σαφῶς ἤδειμεν γράφειν ἡμᾶς ἀνδράσιν πιστοῖς καὶ ἐλλογιμωτάτοις καὶ ἐγκεκυφόσιν εἰς τὰ λόγια τῆς παιδείας τοῦ θεοῦ.

Θεμιτὸν οὖν ἐστὶν τοῖς τοιοῦτοις καὶ τοσοῦτοις ὑποδείγμασιν προσελθόντας ὑποθεῖναι τὸν τράχηλον καὶ τὸν τῆς ὑπακοῆς τόπον ἀναπληρῶσαι, ὅπως ἡσυχάσαντες τῆς ματαίας στάσεως ἐπὶ τὸν προκείμενον ἡμῖν ἐν ἀληθείᾳ σκοπὸν δίχα παντὸς μώμου καταντήσωμεν.

Χαρὰν γὰρ

καὶ ἀγαλλίασιν ἡμῖν παρέξετε, ἐὰν ὑπήκοοι γενόμενοι τοῖς ὑφ' ἡμῶν γεγραμμένοις διὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐκκόψητε τὴν ἀθέμιτον τοῦ ζήλους ὑμῶν ὀργὴν κατὰ τὴν ἔντευξιν, ἣν ἐποιησάμεθα περὶ εἰρήνης καὶ ὁμονοίας ἐν τῇδε τῇ ἐπιστολῇ.

Ἐπέμψαμεν δὲ ἄνδρας πιστοὺς καὶ σώφρονας ἀπὸ νεότητος ἀναστραφέντας ἕως γήρους ἀμέμπτως ἐν ἡμῖν, οἵτινες καὶ μάρτυρες ἔσονται μετὰ ὑμῶν καὶ ἡμῶν.

Τοῦτο δὲ ἐποιήσαμεν, ἵνα εἰδῆτε ὅτι πᾶσα ἡμῖν φροντὶς καὶ γέγονεν καὶ ἔστιν εἰς τὸ ἐν τάχει ὑμᾶς εἰρηνεῦσαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΗ'.

Λοιπὸν ὁ παντεπόπτης θεὸς καὶ δεσπότης τῶν πνευματῶν καὶ κύριος πάσης σαρκός, ὁ ἐκλεξάμενος τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ ἡμᾶς δι' αὐτοῦ εἰς λαὸν περιούσιον, δόξῃ πάσῃ ψυχῇ ἐπικεκλημένη τὸ μεγαλοπρεπὲς καὶ ἅγιον ὄνομα αὐτοῦ πίστιν, φόβον, εἰρήνην, ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν, ἐγκράτειαν, ἀγνεῖαν καὶ σωφροσύνην εἰς εὐαρέστησιν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ διὰ τοῦ ἀρχιερέως καὶ προστάτου ἡμῶν

Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ αὐτῷ δόξα καὶ μεγαλωσύνη, κράτος
καὶ τιμὴ, καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἄμήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΘ'.

Τοὺς δὲ ἀπεσταλμένους ἀφ' ἡμῶν Κλαύδιον Ἐφηβον
καὶ Οὐαλέριον Βίτωνα σὺν καὶ Φορτουνάτῳ ἐν εἰρήνῃ μετὰ
χαρᾶς ἐν τάχει ἀναπέμψατε πρὸς ἡμᾶς, ὅπως θᾶπτον τὴν
εὐκταίαν καὶ ἐπιποθήτην ἡμῖν εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν ἀπαγγέλ-
λωσιν, εἰς τὸ τάχιον καὶ ἡμᾶς χαρῆναι περὶ τῆς εὐσταθείας
ὑμῶν.

Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν
καὶ μετὰ πάντων πανταχῆ τῶν κεκλημένων ὑπὸ τοῦ θεοῦ δι'
αὐτοῦ, δι' οὗ αὐτῷ δόξα, τιμὴ, κράτος καὶ μεγαλωσύνη,
θρόνος αἰώνιος ἀπὸ τῶν αἰώνων εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἄμήν.